

Fréttablað

Verkalýðsfélags Vestfirðinga 8. árg. 1. tbl. júní 2017

Eygló

Kolbrún

Finnbogi

Stefánia

Ásdís

Hulda

Petra

María Lóa

Í hvaða stéttarfélagi ert þú?

Á námskeiðum á vegum Verkalýðsfélags Vestfirðinga er aðild starfsmanna að stéttarfélögum áberandi í umræðum. Fólk virðist oft á tíðum ekki meðvitað um það hvaða reglur gilda um aðild að stéttarfélagi. Ýmsum spurningum sem komið hafa upp í þessu sambandi viljum við reyna að svara hér:

Þarf ég að greiða í stéttarfélag?

Samkvæmt lögum frá 1980 nr. 55 er atvinnurekendum gert skylt að halda eftir af launum starfsmanna iðgjaldi til viðkomandi stéttarfélags samkvæmt þeim reglum, sem kjarasamningar greina. Samkvæmt 74. gr. stjórnarskráinnar um félagafrelsi og ákvæðum I. 55/1980 er launafólk frjálst að standa utan stéttarfélaga þótt því beri aftur á móti skylda til þess að taka þátt í fjármögnun kjarnahlutverks stéttarfélaganna sem er að gera lágmarks kjarasamninga sem ná til allra óháð formlegri félagsaöld.

Ef ég skipti um félag missi ég þá öll réttindi?

Ef iðgjald er greitt til félags innan ASÍ flytur viðkomandi réttindin á milli stéttarfélaga.

Er ekki sama í hvaða stéttarfélag ég greiði?

Í lögum hvers stéttarfélags er félagssvæði þess tilgreint. Félagssvæði Verkalýðsfélags Vestfirðinga eru öll sveitarfélög á Vestfjörðum, nema Bolungarvík. Þó er verslunar- og skrifstofufólk í Bolungarvík innan raða Verk Vest. Félag járníðnaðarmanna á Ísafirði nær yfir Ísafjarðarbæ, Bolungarvík og Súðavík. Þeir sem starfa innan félagssvæðis Verk Vest skulu greiða til félagsins.

Get ég valið um stéttarfélag á sama félagssvæði?

Ef tvö félög eða fleiri eru aðilar að sama kjarasamningi í sömu starfsgrein á sama félagssvæði er hægt að velja félag (til dæmis Verk Vest eða FosVest).

Hvað græði ég á því að greiða í stéttarfélag?

Flest félög ganga eins langt og hægt er varðandi réttindi félagsmönnum til handa. Félögin eru með sjúkradagpeninga, sjúkrastyrki, starfsmenntasjóði, orlofshús og almenna lögfræðipjónustu fyrir félagsmenn. Einnig starfar Virk starfsendurhæfingarsjóður á vegum stéttarfélaganna.

Hvað gerir VIRK fyrir mig?

Ef starfsgeta þín er skert vegna heilsubrests getur þú leitað aðstoðar hjá ráðgjafa sjúkrasjóðs stéttarfélagsins þíns. Ráðgjafinn aðstoðar þig við að efla færni þína og vinnugetu. Þjónustan miðar að því að efla styrkleika þína og draga úr áhrifum hindrana á vinnugetu og þátttöku á vinnumarkaði.

Getur atvinnurekandinn ákveðið í hvaða félag ég greiði?

Atvinnurekanda ber að fara eftir þeim reglum sem gilda á vinnumarkaði og getur ekki ákveðið fyrir hönd starfsmanna fyrirtækisins til hvaða félags þeir eiga að greiða.

Eru sömu laun í öllum stéttarfélögum?

Í öllum kjarasamningum er kveðið á um lágmarkslaun sem þýðir að ekki megi greiða lægra en lágmarkstaxta. Enginn kjarasamningur eða stéttarfélag hamrar því að ekki megi greiða meira. Það er öllum frjálst að greiða góð laun óháð félagsaöld. Öll félög hvetja til bættra kjara. Lágmarkstaxti er ekkert lögjmál.

Betta svarar vonandi einhverjum spurningum. Frekari upplýsingar um starfsemi félagsins og um kaup og kjör og réttindamál er að finna á heimasíðunni www.verkvest.is. Starfsfólk skrifstofu Verk Vest á Ísafirði og Patreksfirði er ætið tilbúið að svara spurningum þínum í síma 456-5190. Skrifstofa verkalýðsfélaganna á Ísafirði þjónar einnig félögum í Félagi járníðnaðarmanna.

Ritstjórnarspjall

Elfa Hermannsdóttir nýr forstöðumaður Fræðslumiðstöðvar Vestfjarða skrifar grein hér í blaðið um starfsemi fræðslu- og símenntunarmiðstöðva á landsbyggðinni. Fjárfamlög hafa verið skorin mjög við nögl ásamt því sem lítið sem ekkert tillit er tekið til hversu erfitt landfræðilega er að sinna svæðum eins og Vestfjörðum. Nefnir Elfa að henni finnist sérstakt að til reksturs Fræðslumiðstöðvarinnar komi eingöngu 20 milljónir árlega frá Menntamálaráðuneytinu og fyrir þá fjárhæð eigi að þjónusta alla Vestfirði.

Er verið að svelta símenntunarmiðstöðvar á landsbyggðinni til dauða?

Upphæðin er skammarlega lág og getur Fræðslumiðstöðin aðeins að haldið úti algjörri lágmarksþjónustu á einni starfsstöð fyrir þá upphæð. Verði ekki breyting á mun Fræðslumiðstöðin ekki standa undir því hlutverki að veita þjónustu á öllum svæðum.

Elfur er einnig hugleikið sem nýjum forstöðumanni hvernig staðið er að dreifingu fjármagns úr starfsmenntasjóðum sem eru í eigu verkalýðsfélga, samtaka atvinnulífsins og iðnaðarins. Nefnir í því samhengi að 0,3% af launum fólks á almennum vinnumarkaði fara í starfsmenntasjóði eins og Landsmennt, Sveita- og Ríkismennt og fleiri sjóði. Þetta eru sjóðir sem koma í gegnum kjarasamninga og eru fræðslusjóðir samtaka atvinnulífsins og verkalýðsfélaga. Ætla má að kjarasamningsbundin iðgjöld atvinnulífs hafi verið 2,6 milljarðar árið 2015. Eingöngu líttill hluti þeirra fjármuna skilar sér aftur til vinnu á Vestfjörðum.

Hver stal milljónunum hans afa?

Finnbogi Sveinbjörnsson, formaður Verk Vest og fyrrum stjórnarformaður í Lífeyrissjóði Vestfirðinga, skrifar grein í blaðið þar sem farið er yfir hlutverk lífeyrissjóða og hvernig samtryggingarkerfi þeirra virkar. Hann nefnir til sögunnar lífseiga mýtu um hvernig milljónunum hans afa hafi verið stolið af lífeyrissjóði. Þar er því halddi fram að afi hafi byrjað að vinna 11 ára gamall og eigi alla sína launaseðla. Ekki skal hér efast um hvenær afinn byrjaði að vinna, en bent á að það sé hæpin staðhæfing að hann hafi

borgað í lífeyrissjóð frá því hann byrjaði að vinna. Samkvæmt sögunni góðu hefur afinn byrjað að borga í lífeyrissjóð árið 1943, eða löngu áður en almennu lífeyrissjóðirnir voru stofnaðir kringum 1969. Það segir okkur þá að sá sem borgaði afanum laun frá 1943 - 1969 hlýtur að hafa stolið „lífeyrisgreiðslum afa“ í 26 ár. Barnabarn afa, sem er hagfræðingur og fyrrum alþingismaður, segist hafa uppreiknað lífeyrisgreiðslur afa frá því hann byrjaði að vinna 11 ára gamall, en sýnir ekki neina útreikninga máli sínu til stuðnings. Hann fullyrðir að afi fái eingöngu tæplega helming iðgjaldanna til baka. Þessi mýta er hrakin í grein Finnborga.

Í greininni útskýrir Finn bogi hvernig samtryggingarkerfi lífeyrissjóðanna virkar. Rifjað er upp hvenær og hvernig innorganir í almenna lífeyrissjóðakerfið hófust og hvernig iðgjaldagreiðslur hafa tekið breytingum frá árinu 1969. Þá er tekið dæmi af einstaklingi sem greiðir iðgjöld í lífeyrissjóð af meðallaunum kr. 395.000 í 13 ár frá árinu 2004. Einstaklingurinn lendir í slysi sem leiðir til fullrar örorku. Framlag einstaklingsins í lífeyrissjóð á 13 árum er um 2,5 milljónir og mótframlag atvinnurekanda rúmlega 5,2 milljónir eða samtals um 7,7 milljónir í lífeyrissjóðiðgjöld. Í greininni er hvorki tekið tillit til vaxta né verðtryggingar í 13 ár heldur eingöngu hvað einstaklingur og atvinnurekandi greiddu inn í lífeyrissjóðinn af heildarlaunum. Er í greininni rakið hvernig samtryggingarkerfi lífeyrissjóðanna grípur inn í með framfærslu. Niðurstöðurnar eiga væntanlega eftir að koma lesendum blaðsins nokkuð á óvart og sérstaklega þeim sem segja fullum fetum að lífeyrissjóðirnir séu að stela iðgjöldum sjóðfélaga.

Tímamótabreyting á lífeyrissjóðakerfinu
Iðgjald atvinnurekenda í lífeyrissjóði fólks á almennum vinnumarkaði hækkar um 1,5% 1. júlí 2017 í samræmi við ákvæði kjarasamninga Alþýðusambands Íslands og Samtaka atvinnulífsins frá því í janúar 2016. Mestum tíðindum sætir samt að á sama tíma tekur væntanlega gildi breyting sem felur í sér að sjóðfélagar geti valið að setja allt að 3,5% skylduiðgjalds í lífeyrissjóði í séreignarsjóð.

■ Steintríðarfjörður í hauststíllu

„Þegar heimilað verður að setja hluta skylduiðgjalds í séreign hlýtur það að teljast ein stærsta breytingin í lífeyrissjóðakerfinu í áratugi. Þeir sem vilja fara þessa leið taka sjálfir um það upplýsta ákvörðun og verða að staðfesta hana skriflega gagnvart lífeyrissjóðum sínum,“ segir Þorbjörn Guðmundsson, stjórnarformaður Landssamtaka lífeyrissjóða í grein hér í blaðinu.

Þorbjörn segir breytingunni ætlað að styrkja lífeyrissjóðakerfið og afla meiri stuðnings við það. „Vissulega eru skiptar skoðanir um málið, sem er fullkomlega eðlilegt. Sumir vilja leggja áfram megináherslu á samtrygginguna en á hinum pólnum eru þeir sem vilja einfaldlega að einstaklingarnir eigi að ráða því sjálfir hvernig og hvar þeir ráðstafa viðbótar-iðgjaldinu til ávoxtunar.“

„Aðalatriðið er að lífeyrissjóðirnir kynni málið og upplýsi vel í hverju breytingin felst og frammi fyrir hvaða kostum sjóðfélagar standa. Valið er sjóðfélaganna og engrar annarra. Þeir eiga að taka upplýsta ákvörðun og staðfesta hana með undirskrift sinni, velji þeir að setja viðbótina í tilgreinda séreign.“

Fréttablað Verkalýðsfélags Vestfirðinga

8. árg. 1. tbl. júní 2017

Umsjón: Sigurður Pétursson

Ábyrgðarmaður: Finn bogi Sveinbjörnsson

Prentun og umbrot: Pixel ehf, Ísafirði

Forsíðumynd: Pennugil við Flókalund.

Ljósmyndar: Hrafn Snorrason.

Verkalýðsfelag Vestfirðinga - verkvest.is

Hafnarstræti 9, 3. hæð (Neisti), 400 Ísafirði

Opið alla virka daga 8.00 – 16.00

Sími 456 5190 - Fax 456 3113 - Netfang: postur@verkvest.is

Patreksfírði: Aðalstræti 5. Opið 10 – 16

Sími 456 5190 - Netfang: patro@verkvest.is

Skrifstofa Verk Vest á Ísafirði flutt í Hafnarstræti 9

Skrifstofa Verkalýðsfélags Vestfirðinga á Ísafirði er flutt úr Pólgötu 2 yfir hornið í Neistahúsið, Hafnarstræti 9, 3. hæð. Inngangurinn er næsta hurð við hliðina á pósthúsini. Lífeyrissjóður Vestfirðinga var ádur með skrifstofur sínar á þessum stað. Lyfta er í húsinu og nýi staðurinn því aðgengilegur öllum. Starfsmaður Virk-endurhæfingarsjóðs verður áfram með aðstöðu hjá féluginu og skrifstofan mun jafnframt sinna þjónustu við félagsmenn í Félagi járnidnaðarmanna á Ísafirði, svo sem verið hefur.

Verkalýðsfélag Vestfirðinga og forverar þess, Verkalýðsfelagjó Baldur, Sjómannafélag Ísfirðinga, Alþýðusamband Vestfjarða, félög verslunarmana, iðnaðarmanna og járnidnaðarmanna hafa haft aðsetur í Pólgötu 2 í rúma two áratugi. Fyrir þann tíma voru skrifstofur stéttarfélaganna til húsa á efstu hæð Alþýðuhússins frá árinu 1970, þegar stofnað var til skrifstofuhalds á vegum félaganna.

Starfsfólk Verk Vest fékk aðstoð frá félögum úr íþróttaféluginu Vestra við flutningana föstudaginn 19. maí og skrifstofan opnaði á nýjum stað mánudaginn 22. maí 2017.

Auk aðalskrifstofunnar á Ísafirði er Verkalýðsfélag Vestfirðinga með skrifstofu í Aðalstræti 5 á Patreksfirði.

Skrifstofan í Neistahúsinu hentar félagini mjög vel, bætir aðstöðu starfsfólksins og veitir möguleika á skilvirkari afgreiðslu fyrir félagsmenn. Starfsfólk Verk Vest býður félaga velkomna, hér eftir sem hingað til, og hvetur þá til að nýta sér þjónustu félagsins á nýjum stað.

■ Skrifstofa Verk Vest er nú staðsett í Neistahúsinu

AÐALFUNDUR VERK VEST 2017

Tveir nýir stjórnarmenn í aðalstjórnum

Aðalfundur Verkalýðsfélags Vestfirðinga var haldinn miðvikudaginn 17. maí á Hótel Ísafirði. Í upphafi fundar var boðið upp á léttan málsværð og að því loknu hófust hefðbundin aðalfundarstörf. Formaður félagsins Finnbogi Sveinbjörnsson flutti skýrslu stjórnar fyrir síðasta starfsár og ársreikingur starfsársins 2016 var kynntur. Þá var lýst kjöri stjórnar, varamanna, trúnaðarráðs og skoðunarmanna. Tveir aðalstjórnarmenn létu af störfum, þau Ólafur Baldursson og Eygló Jónsdóttir. Í þeirra stað koma inn í aðalstjórnum þau Bergvin Eyþórsson varaformaður og Kolbrún Sverrisdóttir gjaldkeri.

Tillögur um breytingar á reglugerð sjúkrasjóðs félagsins voru samþykktar á aðalfundinum og í framhaldi af þeim kosin framkvæmdastjórn sjúkrasjóðs. Á aðalfundinum var jafnframt tekin ákvörðun um félagsgjald og framlag í vinnudeilusjóð og um laun stjórnar- og nefndafunda á vegum félagsins.

■ Frá aðalfundi Verk Vest

Stjórn Verkalýðsfélags Vestfirðinga og nefndir 2017-2019

Stjórnarkjör fór fram í Verkalýðsfelagi Vestfirðinga á þessu ári. Stjórnin er kosin til tveggja ára í senn. Aðeins einn listi kom fram við stjórnarkjör, listi trúnaðarráðs, og var því sjálfkjörinn. Kjöri stjórnar var lýst á aðalfundi félagsins 17. maí. Stjórn félagsins 2017-2019 er þannig skipuð:

Aðalstjórn:

Formaður: Finnbogi Sveinbjörnsson,

Hnífsdal.

Varaformaður: Bergvin Eyþórsson,
Hnífsdal.

Ritari: Gunnhildur Elíasdóttir, Þingeyri.

Gjaldkeri: Kolbrún Sverrisdóttir, Ísafirði.

Til vara: Ari Sigurjónsson, Ísafirði, Grétar

Þór Magnússon, Ísafirði, Hilmar Pálsson,
Ísafirði og Ólafur Baldursson, Ísafirði.

Trúnaðarmannaráð:

1. Agnieszka Małgorzata Tyka, Ísafirði
2. Anna Irena Smoter, Hnífsdal
3. Berglind Eir Egilsdóttir, Tálknafirði
4. Dariuz Duda, Suðureyri
5. Eiríkur B Ragnarsson, Súðavík
6. Friðbjörn Steinar Ottósson, Bíldudal
7. Guðfinna B Guðmundsdóttir, Ísafirði

8. Guðrún Ingibjörg Halldórsdóttir, Súðavík
9. Helgi Jóhann Þorvaldsson, Reykhólum
10. Hulda V Steinarsdóttir, Ísafirði
11. Ingibjörg Jóna Nóadóttir, Tálknafirði
12. Janina Magdalena Kryszewska, Ísafirði
13. Jóhanna B Ragnarsdóttir, Hólmavík
14. Jón Guðjón Andersen, Ísafirði
15. Jóna Sigríður Runólfssdóttir, Bíldudal
16. Július Ólafsson, Ísafirði
17. Karólína Guðrún Jónsdóttir, Patreksfirði
18. Katla Ingibjörg Tryggvadóttir, Reykhólum
19. Kristbjörg Kristmundsdóttir, Patreksfirði
20. Magnús Guðmundur Samúelsson, Ísafirði
21. María Lúa Friðjónsdóttir, Ísafirði
22. Pétur Sigurðsson, Ísafirði
23. Ragna Berglind Jónsdóttir Bíldudal
24. Sigríður Guðbjörg Jónsdóttir, Hólmavík
25. Sigríður Gunnarsdóttir, Þingeyri
26. Sigrún María Árnadóttir, Ísafirði
27. Sigurlaug Stefánsdóttir, Hólmavík
28. Valdimar Sigurður Gunnarsson, Ísafirði

29. Violetta Maria Duda, Suðureyri
30. Þórdís Guðmundsdóttir, Ísafirði

Skoðunarmenn reikninga: Jens Andrés Guðmundsson og Kristjana Ósk Hauksdóttir. Varamenn: Hugrún Kristinsdóttir og Þuríður Sigurðardóttir.

Stjórn Orlofssjóðs: Finnbogi Sveinbjörnsson, Guðjón Harðarsson, Hulda Valdís Steinarsdóttir. Varamenn: Ingvar Guðfinnur Samúelsson, Magnús Guðmundur Samúelsson, Þórdís Guðbjörg Guðmundsdóttir.

Stjórn Vinnudeilusjóðs: Bergvin Eyþórsson, Kolbrún Sverrisdóttir, Ólafur Baldursson. Varamenn: Eiríkur Ragnarsson, Gunnhildur Elíasdóttir, Janina Magdalena Kryszewska.

Stjórn Fræðslu- og styrktarsjóðs: Ari Sigurjónsson, Ísleifur B Aðalsteinsson, María Lúa Friðjónsdóttir. Varamenn: Grétar Þór Magnússon, Sigrún María Árnadóttir, Valdimar Sigurður Gunnarsson.

Launaneftnd: Hilmar Pálsson, Margrét Birkisdóttir, Sævar Gestsson.

Petra Hólmgrímsdóttir er nýr ráðgjafi Virk á Vestfjörðum

Petra Hólmgrímsdóttir hefur verið ráðin í stöðu starfsendur-hæfingarráðgjafa Virk hjá stéttarfélögnum á Vestfjörðum. Petra tók við keflinu af Fanney Pálsdóttur þann 1. júní. Fanney er komin í eins árs leyfi frá störfum hjá Virk.

Petra Hólmgrímsdóttir hefur búið á Ísafirði frá 2010. Hún er aðfluttur Ísfirðingur sem kann vel við sig á landsbyggðinni, að eigin sögn. Petra er með háskólapróf í grunnskólafræðum frá Háskólanum á Akureyri. Hún útskrifaðist með B.Sc í sálfræði frá Háskóla Íslands árið 2014 og lauk M.Sc viðbótarnámi í klíniskri- og afbrigðasálfraði frá Háskólanum í Suður-Wales árið 2016. Petra hefur starfað sem kennari við Grunnskólann á

■ Petra Hólmgrímsdóttir

Ísafirði frá árinu 2010. Fréttalað Verk Vest býður Petru velkomna til starfa á nýjum vettvangi.

JAFNAÐARKAUP ER EKKI TIL
Í KJARASAMNINGUM, BARA
DAGVINNA OG YFIRVINNA
EÐA VAKTAVINNA MEÐ ÁLAG!!

ÞEKKIR ÞÚ RÉTT ÞINN?

Starfsgreinasamband
Íslands

Nýtt félagsskírteini og afsláttarkort

Í þessum mánuði fengu félagsmenn Verkalýðsfélags Vestfirðinga send nýtt félagsskírteini. Skírteinin er jafnframt afsláttarkort og rafrænt auðkenniskort. Kortið er unnið í samstarfi við Íslandskortið. Með útgáfu rafrænna skírteina opnast ótal möguleikar til að nýta kortið til auðkenningar á ýmiskonar þjónustu sem verður kynnt eftir því sem notkunin eykst.

Nú þegar er hægt að nýta félagsskírteinið sem afsláttarkort og til að greiða fyrir eftirtalda þjónustu:

AFSLÆTTIR

Áfram verður hægt að nota kortin fyrir afslætti og hefur verið aukið verulega við í hópi þeirra fyrirtækja sem nú þegar gefa afslátt. Hægt er að sjá upplýsingar um afslætti á heimasíðu Verkvest sem og á heimasíðunni islandskortid.is/afslattur. Afslættir eru uppfærðir reglulega og við hvetjum fólk til að fylgjast með á heimasíðu félagsins.

SJÁLFAFGREIÐSLA

Hægt er að nota kortið til greiðslu og afsláttar víðsvegar um landið. Í hópi þeirra staða sem nú þegar eru orðnir virkir má nefna Þingvallarþjóðgarð, Vatnajökulsþjóðgarð, Gullfoss og fleiri staði.

Félagsmenn eru hvatti til að kynna sér notkunarmöguleika nýja félagsskírteinisins á verkvest.is.

VERK
VEST

FÉLAGSSKÍRTEINI

Verkalýðsfélag Vestfirðinga - Þórlíkhu 2 - 400 Ísafjörður - Sími: 456-5190 - Fax: 456-3113 postur@verkvest.is

ÍSLANDS KORTID

verkvest.is

Launahækkanir hjá Verk Vest 1. maí og 1. júní

Samkvæmt kjarasamningum Verk Vest við atvinnurekendur, sveitarfélög og ríkisvaldið áttu eftirfarandi launahækkanir að taka gildi frá 1. maí og 1. júní hjá félögum í Verkalýðsfélagi Vestfirðinga.

Starfsfólk á almennum vinnumarkaði: **4,5% hækkun launa frá 1. maí.** Lágmarkslaun fyrir fullt starf, 18 ára og eldri eftir 6 mánaða starf skulu vera 280.000 frá 1. maí 2017. Starfsmenn fá 46.500 kr. í orlofsuppbót 1. júní, miðað við fullt starf. Mótframlag atvinnurekenda í lífeyrissjóð hækkar í 10% 1. júlí 2017. Starfsmenn fá 86.000 kr. í desemberuppbót ekki síðar en 15. desember, miðað við fullt starf.

Starfsfólk sveitarfélaga: **2,5% hækkun launa frá 1. júní og að auki breyting á launatöflu sem nemur hækkun um 1,7%.** Lágmarkslaun fyrir fullt starf, 18 ára og eldri eftir 6 mánaða starf skal vera 280.000 frá 1. júní 2017. Starfsmenn fá 46.500 kr. í orlofsuppbót 1. maí, miðað við fullt starf. Starfsmenn fá 110.750 kr. í desemberuppbót þann 1. desember, miðað við fullt starf.

Starfsfólk ríkisins: **4,5% hækkun launa frá 1. júní.** Lágmarkslaun fyrir fullt starf, 18 ára og eldri eftir 6 mánaða starf skal vera 280.000 frá 1. júní 2017. Starfsmenn fá 46.500 kr. í orlofsuppbót 1. júní, miðað við fullt starf. Starfsmenn fá 86.000 kr. í desemberuppbót þann 1. desember, miðað við fullt starf.

Orlofsuppbót 2017

Orlofsuppbót greiðist þann 1. júní miðað við starfshlutfall og starfstíma á orlofsárinu, öllum starfsmönnum sem verið hafa samfellt í starfi hjá atvinnurekanda í 12 vikur á síðustu 12 mánuðum, miðað við 30. apríl eða eru í starfi fyrstu viku í maí. Fullt ársstarf telst í þessu sambandi 45 unnar vikur eða meira fyrir utan orlof.

Orlofsuppbót fyrir 2017, miðað við fullt starf:

Landverkafólk samkvæmt

kjarasamningum SGS	kr. 46.500
Verslunar- og skrifstofufólk	kr. 46.500
Faglærðir iðnaðarmenn og iðnnemar	kr. 46.500
Starfsfólk ríkisstofnana	kr. 46.500
Starfsfólk sveitafélaga	kr. 46.500
Starfsfólk Kalkþörungaverksmiðjunnar á Bíldudal	kr. 46.500
Starfsfólk Þörungaverksmiðjunnar á Reykhólum	kr. 116.799

PÚ ÁTT RÉTT Á MATARHLEIÍ
KLUKKUSTUND SEM ER PÓ EKKI Á LAUNUM,
EF PÚ HEFUR AÐGANG AÐ MÖTUNEYTI
EÐA KAFFISTOFU MÁ STYTTA HÁDEGISHLÉIÐ
Í HÁLFTIMA.

ÞEKKIR PÚ RÉTT ÞINN?

Starfsgreinasamband
Íslands

VARASTU VERKTAKAVINNU.
ATHUGAÐU AÐ VERKTAKASAMNINGAR ERU Í FLESTUM
TILVIKUM ÓHAGSTÆÐIR LAUNAFÓLK.
LAUNVERKTAKA ÞURFA AÐ VERA ALLT AÐ 70% HÆRRI
EN LAUNAFÓLKSTIL ÞESS AÐ VERKTAKI HAFI
SAMBAÐILEG RÉTTINDI OG LAUN.

ÞEKKIR PÚ RÉTT ÞINN?

Starfsgreinasamband
Íslands

Verkfall sjómanna og nýr kjarasamningur

■ Félagsfundur með sjómönum 20. janúar 2017

Sjómenn samþykktu nýjan kjarasamning við útgerðarmenn 19. febrúar á þessu ári, eftir tveggja mánaða langt verkfall. Það er lengsta verkfall sjómanna um áratugaskeið. Verkfall sjómanna innan Verkalýðsfélags Vestfirðinga tók gildi að kvöldi 14. desember 2016, eftir að sjómenn felldu kjarasamning sem undirritaður var réttum mánuði fyrr.

Langri og erfiðri samningalotu sjómanna og útgerðarmanna lauk

ÞÚ ÁTT AÐ FÁ LAUN FYRIR
ÞÁ VINNU SEM ÞÚ VENNUR,
PRUFUDAGAR ÁN LAUNA
ERU ÓLÖGLEGIR!

ÞEKKIR ÞÚ RÉTT ÞINN?

Starfsgreinasamband Íslands

með undirritun kjarasamninga aðfararnótt laugardagsins 18. febrúar. Ein helsta krafa sjómanna var að þeir fengju dagopeningagreiðslur sambærilegar við aðra launamenn. Sjómenn áttu samtal við atvinnumálaráðherra um að sjómenn sætu við sama borð og aðrar stéttir í þeim efnum, en áherslur sjómanna mættu ekki skilningi ríkisvaldsins. Eftir þetta höfnuðu samningamenn sjómanna aðkomu ríkisvaldsins og við lá að upp úr samningaviðræðum slitnaði. Í framhaldi urðu frekari samtöl við útgerðarmenn til þess að lausn fannst á þessari erfiðu kjaradeilu. Ríkisvaldið kom því ekki að lausn deilunnar heldur sýndu samningsaðilar ábyrgð og náðu lendingu sem borin var undir atkvæði sjómanna að loknum kynningarfundum.

Sameiginleg talning atkvæða um kjarasamninga Verkalýðsfélags Vestfirðinga, Sjómannasambands Íslands, Sjómanna- og vélstjórafélags Grindavíkur og Sjómannafélags Íslands fór fram hjá ríkissáttasemjara að kvöldi 19. febrúar. Á kjörskrá voru 2.214 sjómenn og greiddu 1.189 atkvæði eða 53,7% þeirra sem voru á kjörskrá. Niðurstaða sameiginlegrar talningar úr atkvæðagreiðslunni var að já sögðu 623 eða 52,4% þeirra sem greiddu atkvæði. Nei sögðu 558 eða 46,9% þeirra sem greiddu atkvæði. Auðir seðlar og ógildir voru 8 eð 0,7% greiddra atkvæða. Samningurinn taldist því samþykktur og verkfalli var aflýst.

Nýr kjarasamningur fól í sér nokkrar viðbætur við þann samning sem felldur var í desember. Sátt náðist um breytingu á olíuverðsviðmiði, endurgjaldslaust fæði, að útgerðir láti sjómönum í té allan öryggis- og hlífðarfatnað þeim að kostnaðarlausu, bætta framkvæmd í fjarskiptamálum, sérstaka kaupskráruppbót og sérstakta línuuppbót til sjómanna á línubátum. Þá náðist samkomulag um að heildarendurskoðun kjarasamningum fari fram á samningstímanum.

Vinnustaðaeftirlit – Einn réttur, ekkert svindl!

Aukið aðhald öllum í hag

■ María Lóa Friðjónsdóttir verkefnistjóri hóf störf hjá Verkalýðsfélagi Vestfirðinga í desember. Hún er viðskiptafræðingur að mennt með meistarapróf í stjórnun í alþjóðlegu fyrirtækjaumhverfi og hefur viðtæka reynslu á vinnumarkaði

Verkalýðshreyfingin hefur á undanförnum misserum lagt áherslu á vinnustaðaeftirlit, til að fylgja eftir lögum og reglugerðum um réttindi vinnandi fólks og að kjarasamningar séu virtir.

Vinnustaðaeftirlitinu var komið á fót í samvinnu verkalýðsfélaganna, atvinnurekenda og Vinnumálastofnunar.

Dregið hefur úr áhuga og stuðningi atvinnurekenda-samtakanna við málið og verkalýðsfélögin orðið að draga vagninn í þessu mikilvæga starfi.

Verkalýðsfélag Vestfirðinga ásamt tíu öðrum stéttarfélögum hafa gert samstarfs-samning til eins og hálfss árs um vinnustaðaeftirlit fyrir Vestfirði, Borgarbyggð, Hvalfjarðarsveit, Dalabyggð og Snæfellsnes. Starfsmaður Verk Vest, María Lóa Friðjónsdóttir, hefur verið ráðin verkefnistjóri vinnustaðaeftirlitsins. María Lóa hefur þegar farið í eftirlitsferðir um Vestfirði, í Borgarfjörð, á Snæfellsnes og víðar um landið með öðrum eftirlitsfulltrúum.

„Meginmarkmið verkefnisins er að tryggja að kjör og réttindi starfsmanna séu að lágmarki í samræmi við kjarasamninga og koma í veg fyrir að greitt sé undir töxtum. Jafnframt að sköttum og skyldum sé skilað í sameiginlega sjóði, hvort sem er til ríkis, sveitafélaga eða stéttarfélaga. Verkefninu er beint gegn þeim fyrirtækjum sem brjóta oft og tíðum á ungu fólk og erlendum starfsmönnum og skapa sér þannig annan og ósann gjarnan grundvöll til rekstrar í samkeppni við þá sem virða lög og rétt,” segir María Lóa.

„Verkefninu er ekki beint gegn starfsfólkini sem ræður sig í góðri trú um að hjá fyrirtækinu sé allt uppi á borðinu. Því þarf að upplýsa launafólk um réttindi þess og atvinnurekendur um skyldur þeirra samkvæmt kjarasamningum og lögum og jafnframt að upplýsa launafólk um þjónustu stéttarfélaganna og margháttuð og mikilvæg réttindi sem félagsaðildin gefur um leið og tengslin á milli félagsmanna og stéttarfélaga eru efld.“

„Oft er stutt í að hreinlega sé um mansal að ræða því fólk er ráðið aðeins uppá fæði og húsnæði. Slíkt er ólögleg og þarf að uppræta,“ segir María Lóa um alvarlegustu brotin sem koma upp í hennar starfi.

Sameiginlegu átaki stéttarfélaganna er ætlað að stuðla að því að á félagssvæði þeirra verði öflugt vinnustaðaeftirlit með heimsóknun og nánara eftirliti frá verkefnistjóra og starfsmönnum stéttarfélaganna. Jafnframt að hafa gott samband við stofnanir ríkisins er fara með málefni vinnumarkaðarins. Sérstök áhersla er lögð á að koma snemma að málum til að koma í veg fyrir að brotastarfsemi festi rætur á félagssvæðum stéttarfélaganna.

„Vinnustaðaeftirlit auka þekkingu stéttarfélaganna á

atvinnulífinu á svæðinu, stöðunni á vinnumarkaði, framgöngu fyrirtækjanna og mögulegi brotastarfsemi. Þar með talið hvort greitt er af starfsmönnum til stéttarfélaganna og sjóða þeirra.“

„Þá aukast möguleikar stéttarfélaganna á að afla upplýsinga um brot á starfsmönnum og krefjast úrbóta. Jafnframt að sporna við undirboðum á vinnumarkaði, svartri atvinnustarfsemi og annarri brotastarfsemi og fylgja málum eftir.“

Hún segir vinnuna ekki síður felast í því að vera eigendum og stjórnendum til aðstoðar. Leiðbeina varðandi þau atriði er snúa að kjaramálum og að upplýsa stjórnendur fyrirtækja um skyldur þeirra gagnvart starfsfólk, stéttarfélögum og opinberum stofnum. Einnig að veita aðstoð og ráðgjöf varðandi gerð vinnustaðaskírteina, ráðningasamninga og upplýsa almennt um kjarasamninga.

María Lóa leggur áherslu á að eiga gott samstarf við forsvarsmenn og stjórnendur fyrirtækja, því megináhersla fyrirtækja ætti alltaf vera að gera vel og vera með ánægt starfsfólk. „Góð afkoma fyrirtækja liggar í þekkingu starfsmanna. Ánægt starfsfólk skilar betri framlegð og er tryggara, það er dýrt að þjálfa upp nýtt starfsfólk,“ segir María Lóa að lokum.

Eftirtalin ellefu stéttarfélög standa að samstarfi um vinnustaðaeftirlit 2017-2018:

- Verkalýðsfélag Vestfirðinga,
- Stéttarfélag Vesturlands,
- Verkalýðsfélag Snæfellinga,
- Verkalýðs- og sjómannafélag Bolungarvíkur,
- Félag leiðsögumanna,
- FIT - Félag iðn- og tæknigreina,
- Matvís - Matvæla og veitingafélag Íslands,
- Rafiðnaðarsamband Íslands,
- VM - Félag vélstjóra og málmtæknimanna,
- Byggjón - Félag byggingamanna
- Félag járniðnaðarmanna á Ísafirði

Tímamótabreyting á lífeyrissjóðakerfinu 1. júlí 2017

■ Þorbjörn Guðmundsson

Í Íslundum er ófállið um að tilgreind séreign verður erfanleg líkt og annar séreignarsparnaður. Sömuleiðis er gert ráð fyrir því að sjóðfélagar geti valið um ávöxtunarleiðir fyrir tilgreindan séreignarsparnað.

Mestum tíðindum sætir samt að á sama tíma tekur væntanlega gildi breyting sem felur í sér að sjóðfélagar geti valið að setja allt að 3,5% skylduiðgjalds í lífeyrissjóði í séreignarsparnað. Til að það gangi eftir verður að breyta samþykktum tilheyrandi lífeyrissjóða og þeir boða af því tilefni til aukaársfunda 21.-27. júní næstkomandi.

„Pegar heimilað verður að setja kluta skylduiðgjalds í séreign hlýtur það að teljast ein stærsta breytingin í lífeyrissjóðakerfinu í áratugi. Þeir sem vilja fara þessa leið taka sjálfir um það upplýsta ákvörðun og verða að staðfesta hana skriflega gagnvart lífeyrissjóðum sínum,“ segir Þorbjörn Guðmundsson, stjórnarformaður Samtakans lífeyrissjóða.

EKKI „VENJULEGUR“ SÉREIGNARSPARNAÐUR Ástæða er til að vekja sérstaka athygli á því að þessi „tilgreinda séreign“, sem svo er nefnd, verður að ýmsu leyti ólík þeim séreignarsparnaði sem menn þekkja nú:

- Tilgreindan séreignarsparnað verður unnt að byrja að taka út fimm árum fyrir hefðbundinn lífeyristökualdur en ekki þegar náð er sextugsaldri eins og gildir um annan séreignarsparnað.
- Tilgreindan séreignarsparnað verður ekki unnt að nota til að safna skattfrjálst

til húsnæðiskaupa eða til að greiða skattfrjálst niður húsnæðislán.

- Tilgreind séreign verður erfanleg líkt og annar séreignarsparnaður. Sömuleiðis er gert ráð fyrir því að sjóðfélagar geti valið um ávöxtunarleiðir fyrir tilgreindan séreignarsparnað.
- Þá er ástæða til að vekja athygli launagreiðenda á því að breytingin hefur engin áhrif gagnvart þeim nema að því leyti að iðgjaldið hækkar. Ákvörðun um séreign eða ekki séreign er algjörlega á valdi hvers sjóðfélaga en útfærslan gerist í samskiptum sjóðfélaganna og lífeyrissjóða þeirra án aðkomu launagreiðenda á nokkurn hátt.

Breytingin í hnotskrun

1. Í kjarasamningum á almennum vinnu-markaði í janúar 2016 var kveðið á um að atvinnurekendur hækkuðu iðgjald sitt í lífeyrissjóði úr 8% í 11,5% í þremur áföngum: 0,5% 1. júlí 2016, 1,5% 1. júlí 2017 og 1,5% 1. júlí 2018.
2. Iðgjald launafólks yrði óbreytt áfram, 4%.
3. Heildariðgjald í lífeyrissjóði yrði þannig komið í 15,5% um mitt ár 2018 (hlutur atvinnurekenda 11,5% + hlutur launafólks 4% = 15,5% af heildarlaunum).

Lífeyrissjóðirnir búa sig undir að kynna og auglýsa breytinguna, hver í sínum ranni, en verða að bíða eftir að fyrir liggi samþykki aukaársfunda, Fjármálaeftirlits og fjármála- og efnahagsráðuneytis.

Hvers vegna er þessi breyting?

„Hugmyndin er annars vegar sú að styrkja samtrygginguna í lífeyrissjóðakerfinu, ábyrgðina sem við tökum hvert á öðru og verður sífellt mikilvægari þegar þjóðin eldist. Hins vegar geta þeir sem það vilja sett viðbótariðgjaldið í séreignarsparnað og þar með er komið til móts við kröfur þeirra sem vilja hafa þann kost í stöðunni,“ segir Þorbjörn Guðmundsson.

„Breytingunni er ætlað að styrkja lífeyrissjóðakerfið og afla meiri stuðnings við það sem slíkt og ég er henni mjög hlynntur. Vissulega eru skiptar skoðanir um málið, sem er fullkomlega eðlilegt. Sumir vilja leggja áfram megináherslu á samtrygginguna en á hinum pólnum eru þeir sem vilja einfaldlega að einstaklingarnir eigi að ráða því sjálfir hvernig og hvar þeir ráðstafa viðbótariðgjaldinu til ávöxtunar.“

Hversu margir munu velja að setja viðbótina í séreign?

„Það veit auðvitað enginn fyrir en á reynir. Aðalatriðið er að lífeyrissjóðirnir kynni málið og upplýsi vel í hverju breytingin felst og frammi fyrir hvaða kostum sjóðfélagar standa. Valið er sjóðfélaganna og engrar annarra. Þeir eiga að taka upplýsta ákvörðun og staðfesta hana með undirskrift sinni, velji þeir að setja viðbótina í tilgreinda séreign. Þessi formlegu samskipti sjóðfélaga og lífeyrissjóðs eru afar mikilvæg því ákvörðunin getur haft gríðarleg áhrif á réttarstöðu viðkomandi í aðstæðum sem því miður geta komið upp síðar.“

Hvaða áhrif hefur það?

„Sá sem semur um að öll viðbótin, 3,5%, fari í tilgreinda séreign nýtur áfram örorkuverndar sem miðast við 12% iðgjald. Sá sem hins vegar velur að öll viðbótin fari í samtryggingarhlutann nýtur örorkuverndar sem miðast við 15,5% iðgjald. Enginn gerir ráð fyrir að verða öryrki á besta aldrí en það gerist því miður. Lífeyrisréttindi til 65 ára aldurs eru reiknuð út frá því hve mikið viðkomandi hefði að óbreyttu greitt í lífeyrissjóð starfsævina á enda. Þá munar miklu hvort viðmiðun við útreikning réttinda er 12% eða 15,5%. Parna eru augljóslega fólgin mikil verðmæti fyrir ungt fólk en þau minnka þegar líður á ævina.“

Þetta er dæmi um ákveðna hlið málsins sem lífeyrissjóðir eiga að upplýsa um. Þegar öllu er á botninn hvolt er ábyrgðin hins vegar sjóðfélaganna sjálfra. Í sjálfu eðli væntanlegrar breytingar liggur að þeir afli sér upplýsinga, velti málum fyrir sér og ráði svo fór sinni sjálfir.“

**ÞÚ ÁTT RÉTT Á KAFFITÍMUM
FYRIR OG EFTIR HÁDEGI Á LAUNUM,
20 MÍNÚTUR HVER KAFFITÍMI.**

PEKKIR ÞÚ RÉTT ÞINN?

Starfsgreinasamband
Íslands

Var milljónunum hans afa virkilega stolið?

■ Finnboogi Sveinbjörnsson

Forystufólk í verkalýshreyfingunni er gjarnan sakað um að vera varðhundar þjófanna í lífeyrissjóðunum. Já ég sagði þjófanna. Því er að minnsta kosti haldið fram í almennri umræðu, hvort sem er á síðum fjölmíðla, netmiðla eða á samfélagsþpjallinu. Skiptir þá staða eða menntun þeirra sem halda slíku fram engu. Umræðan er oft lituð af mágæsingi og sleggjudómum og lítilli þekkingu á umhverfi almennu lífeyrissjóðanna. Þar stíga jafnvel á stokk þjóðkjörnir einstaklingar, sem almenningur í landinu hefur kosið til að fara með hagsmuni okkar, í allra þágu.

Hún er ansi lífseig mýtan um að lífeyrissjóðirnir hafi stolið milljónunum sem hann afi átti í lífeyrissjóðnum sínum. Því er haldið fram að afi hafi byrjað að vinna 11 ára gamall og eigi alla sína launaseðla. Ég ætla ekki að efast um hvenær afinn byrjaði að vinna, en því er haldið fram að afinn hafi borgað í lífeyrissjóð frá því hann byrjaði að vinna og það ætla ég að leyfa mér að efast um. Rétt er að benda á að bannað er að draga af launum barna yngri en 16 ára í lífeyrissjóð. Þannig hefur einhver annar en þjófarnir í lífeyrissjóðunum verið að stela lífeyrigréiðslunum sem eru á launasedlunum hans afa frá 11 – 16 ára aldurs.

Sagan af afa stenst ekki skoðun

Í sögunni góðu hefur afinn auch þess byrjað að borga árið 1943 í lífeyrissjóð, eða löngu áður en almennu lífeyrissjóðirnir voru stofnaðir kringum 1969. Það segir okkur þá að sá sem borgaði afanum laun frá 1943 – 1969 hlýtur að hafa stolið lífeyrigréiðslum afa í 26 ár, ef það er rétt sem barnabarnið segir að afinn eigi alla launaseðla frá því hann byrjaði að vinna. Barnabarnið sem er hagfræðingur hefur samkvæmt sögunni

núvirt lífeyrigréiðslur afa frá því hann byrjaði að vinna 11 ára gamall og segir hann eiga 30 milljónir hjá lífeyrissjóðnum. Engin rök eða útreikningar eru lagðir fram en því haldið fram að afinn fái bara 14 milljónir til baka og spryr barnabarnið hvað hafi orðið um milljónirnar hans afa!

Vanþekking á grundvallareðli almennu lífeyrissjóðanna er því miður útbreidd. Ekki bara meðal almennings, heldur sýna nýleg dæma af umræðum alþingismanna fádæma vanþekkingu þeirra á umhverfi lífeyrissjóða launafólks. Almennu lífeyrissjóðirnir eru samtryggingsarsjóðir sem stór hópur launafólks á almennum vinnumarkaði borgar til. Samtryggingsarkerfið byggir á að verja þá sem verða fyrir áföllum á lífsleiðinni með greiðslu örorkubóta eða maka- og barnalífeyris við andlát greiðandi sjóðfélaga. Sumir eru svo heppnir að geta safnað réttindum á langri starfsævi og þurfa ekki örorkubótahlutann. Aðrir veikjast eða lenda í slysum og "njóta" þess þá að fá miklu meira útborgað úr sínum sjóði yfir ævina en þeir lögðu til. Rétt er að minna á að örorkubégar eiga einnig rétt á ævilöngum lífeyri auk örorkubóta. Þetta er stóri munurinn á „réttindum“ í lífeyrissjóði með samtryggingu og "eign" á til dæmis bankareikningi.

Það er nauðsynlegt að rifja upp, að þegar lífeyrissjóðirnir voru stofnaðir var eingöngu greitt af dagvinnulaunum hjá landverkafólk. Lengst af greiddu sjómenn iðgjöld af einfaldri hásetatryggingu sem síðar breyttist í iðgjöld af tvöfaldri hásetatryggingu. Launafólk á almennum vinnumarkaði og sjálfstætt starfandi byrjuðu ekki að greiða iðgjöld af öllum launum fyrr en á árunum 1987 - 1990 og sjómenn hafa eingöngu greitt iðgjöld af öllum launum frá árinum 1997. Þannig að það er ekki fyrr en árið 2062 sem fyrsta kynslóð sjómanna hefur töku lífeyris þar sem réttindi taka mið af heildaraunum allrar starfsævinnar.

Allt til ársins 1995 nutu lífeyrigréiðslur ekki verðtryggingar og voru því illa varðar fyrir verðbreytingum sem urðu til dæmis á tíma óðaverðbólguárnanna kringum 1980. Lífeyrissjóðið hafa notið verðtryggingar allt fá árinu 1995 þegar Alþingi setti lög um verðtryggingu fjárskuldbindinga. Frá þeim tíma má segja að iðgjöld og réttindi sjóðfélaga hafi verið betur varin fyrir efnahagslegum áföllum. Rétt er að benda á

að einu innlánssjóðir landsmanna sem fengu ekki ríkisaðstoð og lifðu af hrunið voru einmitt almennu lífeyrissjóðirnir.

Raunverulegt dæmi um samtryggingu

En aftur að milljónunum hans afa. Í samtryggingsarkerfi njóta sjóðfélagar ásamt börnum og maka ákveðinnar verndar eða samtryggingar. Mig langar að taka hér dæmi af einstaklingi sem í dag er 33 ára. Í þessu dæmi geri ég ráð fyrir að eftir grunnskóla hafi einstaklingurinn lokið 4 ára framhaldsnámi, ekki farið í háskóla heldur stofnað fjölskyldu og eigi í dag tvö börn sem eru 6 og 4 ára. Einstaklingurinn verður fyrir alvarlegu slysi sem leiðir til varanlegrar örorku sem kippir viðkomandi út af vinnumarkaði í blóma lífsins. Hvað er til ráða?

Í dæminu geri ég ráð fyrir að greitt hafi verið í lífeyrissjóð af meðal heildaraunum kr. 395.000 í 13 ár. Framlag einstaklingsins í lífeyrissjóð þessi 13 ár er um 2,5 milljónir og mótframlag atvinnurekanda rúmlega 5,2 milljónir eða samtals um 7,7 milljónir í lífeyrissjóðiðgjöld. Hér er ekki tekið tillit til vaxta né verðtryggingar í 13 ár heldur eingöngu hvað einstaklingur og atvinnurekandi greiddu inn í lífeyrissjóðinn af heildaraunum. Viðkomandi á því rétt á örorkubótum miðað við lífeyrigréiðslur til 67 ára aldurs eða þegar taka ellilífeyris hefst. Einnig á viðkomandi rétt á barnalífeyri vegna ungra barna allt til 18 ára aldurs með möguleika á framlengingu vegna náms. Í dæminu gef ég mér að einstaklingurinn fái örorkubætur í 34 ár og barnlífeyri í 12 ár með eldra barni og 14 ár með yngra barninu.

Þar sem ég er ekki hagfræðingur ætla ég hvorki að núvirða iðgjöldin né taka með í reikninginn vexti né verðtryggingu. Miða eingöngu við innborguð iðgjöld og það sem viðkomandi fær til baka án vaxta og vertryggingar. Eftir 34 ár á örorkubótum frá lífeyrissjóðnum nema greiðslur úr lífeyrissjóðnum um 90,3 milljónum og barnalífeyrir um 5,5 milljónum eða samtals 95,8 milljónum! Ekki slæm baktrygging eftir að hafa borgað 7,7 milljónir í lífeyrissjóðið með mótframlagi atvinnurekanda. Gleymum heldur ekki að þessi einstaklingur á síðan eftir æfilangan ellilífeyri frá 67 ára aldri. Hver væri staða þessa einstaklings ef samtryggingsarkerfis sjóðsins hefði ekki notið við?

Varla er það háttur þjófa að að útdeila fjármunum með þeim hætti sem hér er lýst!

Baráttudagur verkalýðsfélaganna 1. maí

Góð þátttaka var í hátíðahöldum stéttarfélaganna 1. maí á Ísafirði og á Suðureyri. Kröfuganga og baráttufundur fór fram á Ísafirði, venju samkvæmt. Lúðrasveit Tónlistarskólans fór fyrir göngunni og lék í upphafi baráttusamkomunnar í Edinborgarhúsinu undir stjórn Madis Maekalle. Ræðumaður dagsins var Bergvin Eyþórsson sjómaður og varaformaður Verk Vest og Kolbrún Sverrisdóttir verkakona flutti pistil dagsins. Sigrún Pálmadóttir söngkona frá Bolungarvík flutti nokkur lög við undirliek Beötu Joó. Sigurvegarar Músíktílrauna 2017, Katla Vigdís Vernharðsdóttir frá Suðureyri og Ásrós Helga Guðmundsóttir frá Núpi í Dýrafirði, kalla sig Between Mountains, og léku eigin lagasmíðar. Að lokum fluttu félagar í Leikdeild Höfrungs á Þingeyri atriði úr leikritinu Dýrin í Hálsaskógi. Kynnir á fundinum var Finnur Magnússon.

Að loknum baráttufundinum bauð Verkalýðsfélag Vestfirðinga í kaffihlaðborð í Guðmundarbúð, sem Slysavarnardeildin lóunn sá um. Kvíkmyndasýningar fyrir börn voru í Alþýðuhúsinu í boði félagsins.

Á Suðureyri var farið í kröfugöngu frá Brekkukoti að sundlauginni. Þar fór fram boðsundkeppni barna. Á eftir voru kaffiveitingar í Félagsheimili Súgfirðinga. Þar flutti Lilja Rafney Magnúsdóttir alþingismaður ræðu dagsins. Tónlistin hljómaði einnig á Suðureyri og þar komu meðal annars fram verðlaunahafarnir Katla Vigdís Vernharðsdóttir og Ásrós Helga Guðmundsdóttir.

■ Frá baráttudeginum á Suðureyri

Að vera menn með mönnum

Hátiðarræða 1. maí 2017

■ Bergvin Eyþórsson

Á baráttufundi verkalýðsfélaganna á Ísafirði 1. maí 2017 flutti Bergvin Eyþórsson sjómaður aðalræðu dagsins. Í ræðunni fjallaði Bergvin um kjaradeilu og verfall sjómanna sem stóð í two mánuði í vetur. Hann ræddi einnig um það hvernig viðhorf atvinnurekenda til starfsmanna hafa breyst:

Ein af grunnþörfum mannsins er að vera maður með mönnum, að líða vel með sjálfan sig. Það eru allir fæddir jafnir, og sama hvar við lendum í þjóðfélagstiganum erum við eftir allt saman öll bara menn. Á fyrstu árum starfsævi minnar kynntist ég vinnumarkaðnum á ógleymanlegan hátt. Þá var mikil vinna og allir sem vettlingi gátu valdið fengu að vinna og kultúrinn einkenndist af vinnugleði og samstöðu á vinnustað.

Eftir 170 ára reipitog höldum við enn í endann, og það er átask að halda stöðunni, og ennþá meira átask að fá stærri sneið af kökunni.

Mér er það minnisstætt að þegar við strákarnir þurftum að vinna fram á kvöld mætti framkvæmdastjóri og eigandi fyrirtækisins færandi hendi til okkar á bryggjuna með kók og Prins Póló. Svo settist hann niður með okkur og spjallaði meðan við gæddum okkur á veigunum.

Annar vinnuveitandi sem ég vann fyrir nokkru seinna, bauð vinum sínum reglulega til veislus, og bauð þá starfsmönnum sínum með. Þar sáu allir saman og skemmtu sér

á jafnréttisgrundvelli. Allir voru með, og þessi tilfinning skilaði sér í vinnuna þar sem allir unnu sem einn og öllum leið vel í vinnunni. Þarna voru allir menn með mönnum.

Í dag heyrir þetta sögunni til. Sum fyrirtæki senda starfsmönnum sínum ekki einu sinni jólakort til að þakka samstarfið á líðandi ári! Hvað segir það okkur? Erum við ekki lengur menn með mönnum?

Skipting kökunnar

Ágætu fundarmenn. Hér á Íslandi búum við við fjármagnsdrifið hagkerfi. Sama kerfi og Adam Smith kynnti fyrir 240 árum síðan. Til að búa til pening, þarf pening. Þar af leiðir að til þess að búa til verðmæti þurfa fjármagnseigendur og launþegar að vinna saman, því öðruvísi er ekki hægt að skapa verðmæti.

Þegar verðmætin hafa verið sköpuð þurfa svo fjármagnseigendurnir og launþegarnir að skipta milli sín afrakstrinum. Þetta kerfi veldur því að til verður markaðsverð á vinnaflui, og gegnum tíðina hefur það verið hlutverk verkalýðshreyfingarinnar að vinna að því að fá kökunni skipt a réttlátan máta. Sú baráttu krefst samstöðu, og það er sú samstaða sem við erum að fagna í dag, á baráttudegi verkalýðsins.

Fyrir hartnær 170 árum skrifuðu Karl Marx og Frederik Engels Kommúnistaávarpið. Því var ætlað að mynda samstöðu meðal verkafólks til að berjast fyrir sanngjarnari hlut af þeim verðmætum sem verkamenn skapa.

Síðan þá hefur mikið vatn runnið til sjávar, launafólk oft þurft að berjast og mikið til unnist. Ekki er hægt að bera stöðu okkar við það sem þá var. Staða okkar í dag er samt ekki ólík því sem þá var að því leytinu til að launþegar fá enn of lítið í sinn vasa af þeim verðmætum sem þeir skapa. Eftir 170 ára reipitog höldum við enn í endann, og það er átask að halda stöðunni, og ennþá meira átask að fá stærri sneið af kökunni.

Verðmætasköpun á Íslandi er gífurleg og hefur landsframleiðsla tvöfaldast á síðastliðnum tíu árum. Á sama tíma hafa laun aukist um 51 prósent. Kakan hefur stækkað til muna, en því miður virðist okkar sneið ekki stækka í samræmi við það.

Dæmi eru um að hagnaður fyrirtækja sé meiri en allur launakostnaður þeirra. Meiri en allur launakostnaður þeirra, þar með

talið laun stjórnenda, sem eru í sumum tilfellum eigendur. Samt er sagt við okkur að ef við fórum fram á hærri laun berum við ábyrgð á óðaverðbólgu í þjóðfélaginu og að fyrirtækin standi ekki undir auknum launakostnaði.

Að hlusta á þetta! Maður trúir ekki sínum eigin eyrum!

Á meðan allsherjar sátt virðist vera um að fjármagnseigendur sogi til sín þau verðmæti sem verða til í landinu og flytji þau úr landi í skattaskjól er gerð þjóðarsátt um að hinn almenni launamaður verði að halda kröfum sínum í skefjum. Meira að segja er okkur hótað því að flytja vinnuna okkar úr landi ef arðgreiðslur fyrirtækja minnki.

Sjómannaverkfallið

Nú í febrúar síðastliðinn lauk lengsta sjómannaverkfalli sögunnar. Ég var þess heiðurs aðnjótandi ásamt fleirum að semja við útgerðarmenn. Það sem ég upplifði í þessari samningalotu kom mér svo á óvart að ég á aldrei eftir að gleyma því.

Í desember settumst við niður með útgerðarmönnum og settum fram kröfur sem í heild sinni, fyrir alla útgerðarmenn á landinu, voru metnar á 3.750 milljónir á ári. Útgerðarmenn, sem skiliðu 75 þúsund milljónum í hagnað árið áður, höfnuðu öllum okkar kröfum, sögðu það verða banabita útgerðanna að greiða þetta.

Síðan kynntu útgerðarmenn í fjölmöldum að sjómenn væru að valda tapi á útflutningstekjum upp á 640 milljónir á dag. Síðan sátu þeir í verkfalli í 66 daga, og töpuðu, samkvæmt eigin útreikningum 42.240 milljónum. Það er meir en 11 sinnum meir en ýtrstu kröfur sjómanna hljóðuðu upp á. Áætlað tap alls þjóðarbúsins er allt að 85.800 milljónum í þessu verkfalli.

Maður sprýr sig. Þeir sem taka svona ákværðanir, hversu hæfir eru þeir til að vera handhafar kvótans okkar? Stjórnvöldum ber skylda til að sjá til þess að kvóttinn, sameign okkar allra, skili sem mestu í þjóðarbúið, stjórnvöld bera ábyrgð á því. Ef handhafar kvótans treysta sér ekki til að standa undir þessari kröfum okkar, verða stjórnvöld þá ekki að fela einhverjum öðrum þetta mikilvæga verkefni?

„Ef við náum að brjóta auðvaldið á bak aftur getum við búið hér, stétt með stétt“

Pistill dagsins á baráttusamkomu verkalýðsfélaganna 1. maí

■ Kolbrún Sverrisdóttir

„Góðir félagar, ég er þakklát fyrir að fá að taka þátt í baráttusamkomu okkar Ísfirðinga. Hér í bænum hafa verið öflugir forystumenn og leiðandi í verkalýðsbaráttu á Íslandi. En draumsýn vestfirskrar alþýðu um jöfn kjör og mannsæmandi lágmärkslaun á ekki lengur hljómgrunn hjá stjórn-málastéttiinni né verkalýðsrekendum á borð við þá sem reka Alþýðusamband Íslands ehf.

Sú óhugnanlega misskipting sem er orðin á Íslandi truflar mig, það svífur svipur fátækjar, græðgi og hroka yfir þjóðinni. Almennastur er kannski ört vaxandi menntahroki. Fólk telur sig vera hvorki meira né minna en *MM*, það er að segja, meira mikilvægt en við hin sem erum einungis *mm*, sem er þá minna mikilvæg.

Þetta kemur berlega í ljós þegar samið er um kaup og kjör, þá er byrjað að semja fyrir, takið eftir það er samið fyrir þá sem lökust hafa kjörin, það er að segja *mm*, það er minna mikilvægum. Þess er vandlega gætt að kjarabreytingar beirra, við skulum ekki tala um kjarabætur í þessu sambandi, valdi ekki vanda í efnahagslífi þjóðarinnar.

Þegar búið er að semja fyrir okkur sem ekki teljumst mikilvæg koma stórir *MM* fram á svíðið, það eru þessir meira mikilvægu. Þeir semja sjálfr um kaup og kjör og benda fullir vandlætingar á að beirra laun verði að hækka meira en hins einfalda almúga. Þau telja upp gráður og próf sem skilji þau að fullu frá lýðnum. Í stað þess að benda á

eigið ágæti snúast þau gegn okkur hinum sem stritum lífið, enda án nokkurs mikilvægis. Og talandi um það, nú eru fyrirtækin hætt að gefa stjórunum gullúr á stórum stundum. **Nú fá allir alvöru menn ökklabönd ásamt auðvitað niðurfellingum í boði okkar almúgans.**

Þegar verkalýðsrekendur semja fyrir hönd okkar fórnarlegu kemur enn eitt emmið, þá eru mættir *MMM*, það eru miklu mikilvægari menn. Kannski að ofurlaunamaðurinn Gylfi Arnbjörnsson sé táknumynd þeirrar stéttar.

Af því að ég talaði hér í upphafi um vestfirska verkalýðsforingja, þá er gaman að geta þess að fjölmíðillinn Stundin gerði úttekt á launum verkalýðsforingja um allt land. Þar kom fram að hann Finnbogi okkar hérna er lægst launaði formaður landsins.

Nú er ég ekki að lýsa ánægju með að launin séu lægst hér, heldur hitt að hér séu foringjar í takt við sitt fólk í stað þess að vera i filabeinsturni langt frá fólkini, vonum þess og væntingum.

Við stöndum andspænis miklum vanda vegna óhugnanlegrar misskiptingar. Ungt fólk á orðið litla möguleika til að eignast þak yfir sig og sínar fjölskyldur. Allt er þetta vegna þeirrar fjármálastefnu sem ríkt hefur í landinu alla þessa öld. Fólk leigir fyrir okurfé og oftar en ekki hjá hræ-gammaðum sem ríki og bæjarfélög hafa fært íbúðir á silfurfatí.

Reyndar hafa einhverjir grínistar á Alþingi lagt til að þetta verði leyst með því að foreldrar greiði börnunum arf fyrirfram. Þessir sérkennilegu húmoristar ætlast sjálfsagt til þess að ég selji alla fermetrana mína hér á Ísafirði til að börnin geti öll keypt sér íbúðir í Reykjavík, þar sem þau búa. Um þetta grín þingheims segi ég bara eins og unglingsarnir: Hversu steikt erum við orðin!

Venjulegt fólk hefur ekki lengur efni á að leita læknis, heilbrigðiskerfið er í molum, löggæslan er fjárvelt og það sem mér bykir á hugaverðast þá er lítill sem enginn áhugi hjá yfirvöldum að efla skattayfirvöld og taka föstum tökum þá mýmörgu sem

stunda fyrirtækjarekstur og skila litlu sem engu til samfélagsins. Hversu marga spítala væri hægt að byggja ef allir myndu gjalda keisaranum sitt?

Að mínu mati verðum við að bregðast við strax, það er ekki hægt að hafa þennan séríslenska hugsunarhátt, þetta redast, þegar líf og heilsa fólks er að veði. Við þurfum að standa vörð um þá sem minna mega sín og það er okkar sem getum unnið og barist að verja þá. Við þurfum að fá mannsæmandi laun fyrir þá lægst launuðu. Við þurfum jafnvel að láta þá betur stæðu sitja á hakanum á meðan við náum þeim sem lifa í örþingi, upp úr því hræðilega hlutskipti.

Við eignum gjöfular auðlindir sem eðlilegt væri að við, eigendurnir, hefðum hagnað af. Með gjaldtöku á nýtingarárétti og uppstokkun á siðlausu og gjörspilltu fjármálakerfi þarf enginn að líða skort. Á meðan þessi mál eru í ólestri breytist ekkert á Íslandi.

Þið hafið öll heyrta frettir um launahækkanir aðalsins, það er mælt í tugum prósent, núna í dag, á sjálfum baráttudegi verkalýðsins hækka laun okkar almúgans um 4,5 prósent. Það væri kannski rétt að fyllast þakklæti og klappa hraustlega fyrir Alþýðusambandi Íslands ehf.

Talandi um spillingu er ekki úr vegi að geta þess að Lífeyrissjóðir landsins eru fremstir í flokki við að arðræna alþýðu þessa lands. Þar sitja saman verkalýðsrekendur og kollegar þeirra úr röðum atvinnurekenda. Þarna sameinast þeir við að gambla með lífeyri alþýðunnar sem ekkert hefur um þessa stóru sjóði sína að segja. Þeirra er að greiða, þegja og biggja.

Það myndi gleðja mig mikið ef Verkalýðsfélag Vestfirðinga hefði forgöngu um að þeir sem eiga lífeyrissjóðina, það er launafólk, myndi kjósa og velja stjórnendur þeirra. Ég veit ekki hvað atvinnurekendur myndu segja ef verkalýðurinn mætti kjósa meirihluta stjórnar í fyrirtækjunum þeirra.

Ef við náum að brjóta auðvaldið á bak aftur getum við búið hér, stétt með stétt.“

Íbúð á Spáni: Altomar III í Los Arenales

Verkalýðsfélag Vestfirðinga og fjögor önnur stéttarfélög eiga saman orlofshús í Altomar á Spáni. Skrifstofa Verk Vest sér um útleigu hússins fyrir félagsmenna allra félaganna.

Félagsmenn Verk Vest, Öldunnar, Vlf. Snæfellinga og Vlf. og sjómf. Sandgerðis eru beðnir að snúa sér til skrifstofu Verk Vest á Ísafirði með bókanir og frekari upplýsingar í síma 456-5190 á opnumartíma, virka daga 8 – 16, eða með tölvupósti postur@verkvest.is. Á orlofsvef Verk Vest er hægt að sjá hvaða vikur eru lausar, en pantanir fara fram í síma eða gegnum tölvupóst.

Altomar III

Raðhúsahverfið Altomar III í Los Arenales er rétt sunnan við Alicante borg. Akstur frá Alicante flugvelli til hverfisins tekur innan við 15 mínútur og um 20 mínútna akstur er frá húsinu í miðborg Alicante. Auðvelt er að rata á staðinn af flugvellinum á bílaleigubíl.

Orlofshúsið er leigt tvær vikur í senn að sumrinu, frá þriðjudagi til þriðjudags. Leigutakar geta komið í íbúðina klukkan 19 og brottför er í síðasta lagi klukkan 11. Sumarleiga fyrir tvær vikur er kr. 93.000. Lágmarksleiga á tímabilinu 1. okt. - 30. apríl er ein vika á kr. 49.000. Ef bóka á lengri tímabil breytist verðið. Brottfarargjald er innifalið í leigu.

Los Arenales

Los Arenales er lítt spænskur strandbær sem býður upp á alla nauðsynlega þjónustu með verslunum, veitingastöðum, apóteki, póstafgreiðslu og sjúkrahálp. Mjög stutt er frá íbúðarkjarnanum niður á strönd, í 5-10 mínútna göngufæri. Strandlengja Los Arenales er nánast samfellt sandfjara í átt til Alicante í norðri og til Santa Pola í suðri. Í Santa Pola er mjög fjölbreytt þjónusta með úrvali veitingastaða, stórmarkaða og verslana.

Orlofsíbúðir og orlofshús Verk Vest

Ásholt 2, íbúð 601, 105 Reykjavík

Rúmgóð íbúð á 6. hæð í lyftuhúsi í Ásholti 2, rétt ofan við Hlemm. Í henni eru tvö svefnherbergi, stór stofa og borðstofa, eldhús og baðherbergi. Sjónvarp, útvarp og öll venjuleg eldhúsáhöld og borðbúnaður. Allur rúmfatnaður er til staðar, sängur, koddar og lín. Sameiginlegt þvottahús með þvottavél, þurrkara og strauvél er á jarðhæð.

Ásholt 2, íbúð 605, 105 Reykjavík

Rúmgóð íbúð á 6. hæð í lyftuhúsi í Ásholti 2, rétt ofan við Hlemm. Í henni eru þrjú svefnherbergi, stór stofa og borðstofa, eldhús og baðherbergi. Sjónvarp, útvarp og öll venjuleg eldhúsáhöld og borðbúnaður. Allur rúmfatnaður er til staðar, sängur, koddar og lín. Sameiginlegt þvottahús með þvottavél, þurrkara og strauvél er á jarðhæð.

Ásholt 2, íbúð 701, 105 Reykjavík

Rúmgóð íbúð á 7. hæð í lyftuhúsi í Ásholti 2, rétt ofan við Hlemm. Í henni eru tvö svefnherbergi, stór stofa og borðstofa, eldhús og baðherbergi. Sjónvarp, útvarp og öll venjuleg eldhúsáhöld og borðbúnaður. Allur rúmfatnaður er til staðar, sängur, koddar og lín. Sameiginlegt þvottahús með þvottavél, þurrkara og strauvél er á jarðhæð.

Ásholt 2, íbúð 201, 105 Reykjavík

Rúmgóð íbúð á 2. hæð í lyftuhúsi í Ásholti 2, rétt ofan við Hlemm. Í henni eru tvö svefnherbergi, stór stofa og borðstofa, eldhús og baðherbergi. Sjónvarp, útvarp og öll venjuleg eldhúsáhöld og borðbúnaður. Allur rúmfatnaður er til staðar, sängur, koddar og lín. Sameiginlegt þvottahús með þvottavél, þurrkara og strauvél er á jarðhæð.

Hagamelur 45, 107 Reykjavík

Íbúðin er á fyrstu hæð á rólegum stað í Vesturbænum. Í henni eru tvö svefnherbergi, rúmgóð stofa, eldhús með borðkrók og baðherbergi með sturtu. Í íbúðinni er sjónvarp og útvarp og öll venjuleg eldhúsáhöld og borðbúnaður. Uppþvottavél er í eldhúsi. Allur rúmfatnaður er til staðar, sängur, koddar og lín.

Furulundur 8F, 600 Akureyri

Tvö svefnherbergi eru í íbúðinni, rúmgóð stofa með góðum svölum á móti suðri, eldhús með borðkrók og baðherbergi með sturtu. Í íbúðinni er sjónvarp og útvarp og öll venjuleg eldhúsáhöld og borðbúnaður. Dvalargestir þurfa að hafa með sér lín utan um sängurfatnað, handklæði, borðklúta, þurrkustykki, ræstiefni og salernispappír.

Bjarnaborg, Aðalgotu 26, 430 Suðureyri

Íbúðin er um 115 fermetrar. Í henni eru 3 svefnherbergi, setu og borðstofa, eldhús, þvottahús með þvottavél og baðherbergi með sturtu. Íbúðinni fylgja öll venjuleg eldhúsáhöld og borðbúnaður, sängur og koddar, ræstiefni og salernispappír. Dvalargestir þurfa að hafa með sér lín utan um sängurfatnað og handklæði. Í húsunum er útvarp, sjónvarp, örbylgjuofn og útigrill. Barnarúm og stólar fást hjá umsjónarmanni í þjónustumiðstöð.

Einarsstaðir á Héraði

Einarsstaðir eru í jaðri Eyjólfssstaðaskógar, miðja vegu milli Egilsstaða og Hallormsstaða. Segja má að þaðan sé stutt til allra staða á Austurlandi og upplagt að fara í dagsferðir um alla Austfirði. Stutt er í verslun, margvíslega þjónustu og afþreyingu á Egilsstöðum. Í húsinu eru 2 svefnherbergi, setu- og borðstofa með eldhúsáhöld og baðherbergi með sturtu. Í húsinu er svefnpláss fyrir 6 manns. Þar er útvarp, sjónvarp, örbylgjuofn og útigrill. Heitur pottur er við húsið.

Illugastaðir í Fnjóskadal

Illugastaðir eru í Fnjóskadal, 50 km. frá Akureyri, í nágrenni Vaglaskógar. Svæðið er því vel fallið til gönguferða og náttúruskoðunar. Frá Illugastaðum er 1 klst. akstur til Húsavíkur og álíka langt til náttúruperlunnar Mývatns.

Sundlaug er á Illugastaðum, heitur pottur og gufubað. Í þjónustumiðstöð er lítil verslun með helstu nauðsynjavörur. Í húsinu eru 2 svefnherbergi, setu- og borðstofa með eldhúsáhöld og baðherbergi með sturtu. Heitur pottur er við húsið.

Svignaskarð í Borgarfirði, orlofshús nr. 9

Húsið er 67 fermetrar með 3 svefnherbergjum með gistirými fyrir 7-8. Í húsinu er ungbarnarúm, setu- og borðstofa með eldhúsáhöld og baðherbergi með sturtu. Í húsinu er útvarp, sjónvarp, örbylgjuofn og útigrill. Barnarúm og stólar fást hjá umsjónarmanni í þjónustumiðstöð. Heitur pottur er við húsið.

Svignaskarð í Borgarfirði, orlofshús nr. 30

Húsið er 72 fermetrar með 3 svefnherbergjum með gistirými fyrir 7. Í húsinu er ungbarnarúm, setu- og borðstofa með eldhúsáhöld og baðherbergi með sturtu.

Ölfusborgir við Hveragerði, orlofshús nr. 12

Í húsinu eru 3 svefnherbergi, tvö með tvíbreiðum rúnum auk þess sem í öðru herbergini er koja í fullri stærð. Í húsinu er stofa/borðstofa með eldhúsáhöld og baðherbergi með sturtu. Stór verönd með heitum potti og sólskála. Dvalargestir þurfa að hafa með sér lín utan um sängurfatnað og handklæði. Í húsunum er útvarp, sjónvarp, örbylgjuofn og útigrill. Barnarúm og stólar fást hjá umsjónarmanni í þjónustumiðstöð.

Ölfusborgir við Hveragerði, orlofshús númer 32

Í húsinu eru 2 svefnherbergi, annað með tvíbreiðu rúmi en hitt með kojum í fullri stærð. Í húsinu er stofa/borðstofa með eldhúsáhöld og baðherbergi með sturtu. Stór verönd með heitum potti og sólskála. Búnaður og þjónusta, sjá hús nr. 12 hér fyrir ofan.

Flókalundur á Barðaströnd

Félagið á 6 hús í orlofsbyggðinni í Flókalundi. Svæðið er rómað fyrir náttúrufegurð og gróðursæld og berjasprettu er þar mikil. Þá er stutt í þjónustu í Hótel Flókalundi, en þar er einnig lítil verslun og eldsneytissala. Sundlaug er í orlofsbyggðinni. Húsin í Flókalundi eru 43 m². Í þeim eru 2 svefnherbergi, setu- og borðstofa með eldhúsáhöld og baðherbergi með sturtu. Í öllum húsunum er útvarp, sjónvarp, örbylgjuofn og útigrill.

Verðskrá orlofsíbúða og orlofshúsa fyrir árið 2017:

	Vikuleiga	Helgarleiga	3ja sólarhr.leiga
Reykjavík	24500	17000	13500
- stærri íbúð	26500	18500	15000
Ölfusborgir	23500	17000	13500
Svignaskarð	23500	17000	13500
Akureyri	23500	17000	13500
Bjarnaborg	23500	17000	13500
Illugastaðir	23500	17000	13500
Einarsstaðir	23500	17000	13500
Flókalundur	21000	17000	13500

Útilegukortið 2017

www.utilegukortid.is

Útilegukortið 2017 er selt á orlof.is/verkvest

Útilegukortið gildir á 41 tjaldstæði á landinu

Verð kr. 10.900,- fyrir félagsmenn Verk-Vest

Veiðikortið 2017

www veidikortid.is

Veiðikortið 2017 er selt á orlof.is/verkvest

Veiðikortið gildir á 35 vatnasvæðum á landinu

Verð kr. 5.500,- fyrir félagsmenn Verk-Vest

Hótel og gististaðir á kostakjörum fyrir félagsmenn Verk Vest

Sjá nánar á verkvest.is

FOSSHOTEL

Fosshótel Reykjavík - Höfðatorg Reykjavík

Fosshótel Lind Reykjavík

Fosshótel Baron - Reykjavík

Fosshótel Reykholt Borgarfirði

Fosshótel Húsavík

Fosshótel Dalvík

Fosshótel Núpar, Kirkjubæjar klaustri

Fosshótel Vatnajökull

Fosshótel Laugar

Fosshótel Fáskrúðsfjörður

Fosshótel Patreksfirði

Icelandair Hotels

www.icelandairhotels.com

Icelandair hotel Akureyri, Héraði, Klaustri, Vík, Flúðum, Hamri, Keflavík og Reykjavík Natura.

EAGLE AIR FLUGFÉLAGID ERNIR

Flugávísun

Félagsmenn Verkalýðsfélags Vestfirðinga geta fengið flugávísun á flugleiðinni Bíldudalur-Reykjavík.

Gildir sem greiðsla á flugmiða aðra leið fyrir einn til eða frá Bíldudal.

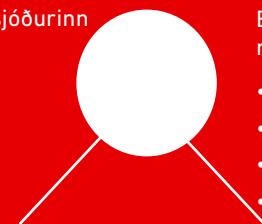
Félagsmenn sjá sjálfir um að panta flug hjá Flugfélaginu Erni á vef flugfélagsins. Sjá nánar á orlofsvef Verk Vest undir flípanum: Miðar og kort.

Miðar í Hvalfjarðargöng

Félagsmaður í VerkVest fær miðann á kr. 550, aðrir á kr. 700,

Hægt er að kaupa miða á eftirtöldum stöðum

- Ísafjörður - skrifstofa Verk-Vest.
- Þingeyri - Hamóna - N1
- Patreksfjörður - skrifstofa Verk Vest Aðalstræti 5
- Hólmavík - Sparisjóðurinn

Bilety na przejazd tunelem Hvalafjarðargöng

Bilety na przejazd tunelem Hvalfjarðargöng można zakupić w biurze Związków Zawodowych VerkVest w Ísafjörður. Cena biletu zniżkowego dla członków związków wynosi 550 kr. Pełna cena biletu wynosi 700 kr.

Bilety również są do nabycia w następujących punktach:

- Ísafjörður – Verk Vest Hafnarstræti 9
- Sparisjóður w Hólmavík
- Aðalstræti 5, Patreksfjörður
- na stacji paliw N1 w Þingeyri

Discount tickets for the Hvalfjörður tunnel

Tickets for the Hvalfjörður tunnel can be obtained at the Verk - Vest office in Ísafjörður. The price of each ticket for Union members is only kr. 550. For others kr. 700.

Tickets may be purchased in:

- Ísafjörður – Verk Vest Hafnarstræti 9
- Þingeyri - Hamóna - N1
- Patreksfjörður - Aðalstræti 5
- Hólmavík - Sparisjóðurinn

Orlofsuppbót

Rétt er að minna á að samkvæmt kjarasamningum skal greiða orlofsuppbót þann 1. júní til allra starfsmanna, sem hafa verið samfellt í starfi hjá sama atvinnurekenda í 12 vikur á síðustu 12 mánuðum. Greiðslan skal miðuð við starfshlutfall og starfstíma á orlofsárinu.

Orlofsuppbót vercafólks, iðnaðarmanna og starfsmanna ríkis stofn ana, verslun ar- og skrifstofufólks og starfsmenn sveitarfélaga kr. 46.500.

Premia letnia

Związki Zawodowe Verk Vest przypominają swoim członkom, iż zgodnie z przepisami zawartymi w umowach zbiorowych, osobom pracującym w Islandii należy się premia letnia wypłacana jednorazowo która zależna jest od okresu pracy, wysokości etatu.

Premia letnia dla pracowników biurowych i handlowców wynosi, natomiast dla pracowników fizycznych i rzemieślników wynosi: 46.500 kr.

Summer bonuses

Verk – Vest reminds its members that, according to collective wage agreements, they are entitled to a Summer bonus. The amount varies, depending on contract specifications and the period defined as full-time employment.

Summer bonus for general workers (verkafólk og iðnaðarmenn), for those who are working in shops and offices (verslunar- og skrifstofufólk) and others: kr. 46.500. The bonus is to be paid as a single sum and is without the addition of holiday payment (orlof).

Trúnaðarmaður er **FULLTRÚI STÉTTARFÉLAGS-INS** á vinnustaðnum og sem slíkur er hann **TENGLIÐUR** félagsins og starfsmannanna.

Starfsgreinasamband
Íslands

Wszyscy pracownicy na Islandii mają dostęp do związków zawodowych. **Nie wahaj się** skontaktować ze swoim związkiem

Starfsgreinasamband Íslands

Tímamót 1927-2017: Alþýðusamband Vestfjarða í 90 ár

Í ár eru 90 ár frá stofnun Alþýðusambands Vestfjarða. ASV var allt frá árinu 1927 mikilvægt tæki verkalýðsfelaganna á Vestfjörðum til að ná fram samræmdum kjörum á sjó og í landi fyrir allt verkafólk í fjórðungnum.

20. mars árið 1927 komu saman á Ísafirði fulltrúar nokurra verkalýðsfelaga við Ísafjarðardjúp til að stofna Verklýðssamband Vesturlands, sem síðar varð Alþýðusamband Vestfjarða. Það voru fulltrúar Verklýðsfélagsins Baldur á Ísafirði, Sjómannafélags Ísfirðinga, Verkalýðsfélags Hnífsdælinga, Verkalýðsfélags Bolungarvíkur, Verkalýðsfélag Önfirðinga og Jafnaðarmannafélagsins, Ísafirði, sem stóðu að stofnun sambandsins. Félögini voru öll meðlimir í Alþýðusambandi Íslands. Fljóttlega bættust Verkalýðsfélagið Brynja á Þingeyri, Verkalýðsfélag Patreksfjarðar og Verkalýðsfélag Álftfirðinga í hópinn.

Á næstu árum beittu forystumenn sambandsins sér fyrir stofnun nýrra verkalýðsfelaga og endurreisin félaga sem ekki náðu að dafna. Ný félög voru stofnuð, svo sem Verkalýðsfélag Slétturhrepps, Verkalýðsfélag Flateyjar, Verkalýðsfélagið Vörn á Bíldudal og Verkalýðsfélagið Súgandi á Suðureyri. Þá var merki Verkalýðsfélags Bolungarvíkur endurreist árið 1932 og Verkalýðsfélagið Skjöldur á Flateyri stofnað 1933. Þegar þing ASV var haldið í Bolungarvík árið 1935 áttu aðild að sambandinu fimmtán verkalýðs- og jafnaðarmannafélög. Sambandið gaf út vikublaðið Skutul á Ísafirði á árunum 1928-1944. Eftir 1942 varð Alþýðusamband Vestfjarða eingöngu verkalýðssamband.

Eitt af markmiðum Alþýðusambands Vestfjarða var að koma á samræmdum kjarasamningum á sambandssvæðinu. Sameiginlegir samningar landverkafólks tókust árið 1949 og eftir það voru sömu kjör í öllum bæjum og þorputum á Vestfjörðum. Sjómannasamningar á vegum ASV voru gerðir eftir 1950 og frá þeim tíma gengu aðildarfélög ASV yfirleitt sameinuð til samninga undir forystu sambandsins.

Framan af hafði sambandið enga fasta skrifstofu, aðra en heimili forseta þess. Síðar fékk ASV aðstöðu í Alþýðuhúsini á Ísafirði, sem verkalýðsfélagið Baldur og Sjómannafélag Ísfirðinga reistu árið 1934. Mörg baráttumál verkalýðsfelaganna náðu fram á næstu árum. Orlof, veikindaréttur,

■ Hannibal Valdimarsson forseti ASV heldur ræðu á svölum Alþýðuhússins 1. maí 1946
Ljósm. Jón Páll Halldórsson.

■ Prúðbúnir menn og hattar í tísku. Frá vinstri: Helgi Jónsson frá Súðavík, Stefán Stefánsson skósmiður, Finnur Jónsson alþingismaður, Sigurjón Sigurbjörnsson verslunarmaður, Hannibal Valdimarsson forseti ASV, Marías Þ. Guðmundsson framkvæmdasjóri og Helgi G. Þórðarson.
Ljósm. Jón Páll Halldórsson.

slysabætur, lífeyrissjóðir, starfsréttindi og vinnuvernd eru meðal þeirra réttinda sem verkalýðsfelögin hafa unnið að ásamt hefðbundnum kjaramálum. Með sama

hætti hefur starfsemi verkalýðsfelaganna orðið yfirgrípsmeiri og margbreytilegri. Sjúkra- og styrktarsjóðir festu sig í sessi og lífeyrissjóðir voru stofnaðir.

■ Pétur Sigurðsson forseti ASV, Ólafur Baldursson fulltrúi Verk Vest og Karitas M. Pálsdóttir gjaldkeri ASV á slitaþingi 2016

Frá árinu 1970 starfrækti ASV skrifstofu í Alþýðuhúsini ásamt verkalýðsfélögumum á Ísafirði. Áður gekk Verkalýðsfélag Hólmavíkur og fleiri verkalýðsfélög í Strandasýslu til liðs við ASV. Undir forystu Alþýðusambands Vestfjarða stóðu flest félög sambandsins að stofnun Lífeyrissjóðs Vestfirðinga árið 1970. Á áttunda áratugnum beitti ASV sér fyrir uppbyggingu orlofhúsabyggðar við Flókalund í Vatnsfirði á Barðaströnd. Orlofshúsin, fjórtán að tölù, voru tekin í notkun sumarið 1978 og nokkrum árum síðar var byggð þar sundlaug. Um tíma átti sambandið ásamt fleiri verkalýðsfélögum einnig Hótel Flókalund.

Þegar afkastahvetjandi launakerfi var tekið upp í fiskvinnslu, svonefnt bónuskerfi, kallaði það á aukið samstarf félöganna og sameiginlegan starfsmann á vegum ASV. Sambandið þjónaði þannig sem sameigin-

legt tæki verkalýðsfélaganna á Vestfjörðum á fjölmörgum sviðum.

Verkfallsátök eru sjaldgæfari nú á tímum en áður var. Samningar verkalýðsfélaga og atvinnurekenda fara nú fram samkvæmt nákvæmum reglum og lögum og oft næst samkomulag um kaup og kjör í stórum samflotum á vegum Alþýðusambands Íslands. Undantekningar eru bó frá þeiri reglu. Þannig hártaði til vorið 1997 þegar nokkur verkalýðsfélög innan ASV, háðu harðvítugt verkfall á meðan önnur verkalýðsfélög ýmist sættust á minni kröfur eða sátu hjá. Skerðing á kjörum verkafólks, einkum fiskvinnslufólks, hafði þá verið umtalsverð, bæði vegna minnkandi vinnu í landi og hófsamari samninga en aðrar stéttir höfðu náð. Verkafolk á Vestfjörðum taldi sig því knúið til að snúa þróuninni við og þreytti sjö vikna verkfall

Forsetar Alþýðusambands Vestfjarða 1927-2016:

Ingólfur Jónsson	1927-1931
Finnur Jónsson	1931-1935
Hannibal Valdimarsson	1935-1954
Björgvin Sighvatsson	1954-1970
Pétur Sigurðsson	1970-2016

við erfiðar aðstæður gegn sameinuðu atvinnurekendavaldu á öllu landinu, óvinveittum stjórnvöldum og skilningslausum fjölmíðum. Baldursfélagar ásamt félögum innan ASV á Hólmavík, í Súðavík, á Suðureyri, Flateyri og Þingeyri töku þannig upp hanskann fyrir verkafólk á landinu öllu og sýndi að þegar samtakamáttur og baráttuvilji er fyrir hendi má ná lengra í baráttunni fyrir mannsæmandi kjörum.

Alþýðusamband Vestfjarða beitti sér fyrir sameiningu verkalýðsfélaga á sambandssvæðinu, sem varð til þess að Verkalýðsfélag Vestfirðinga var stofnað árið 2002 af níu félögum verkafólks, sjómannna, verslunarmana og iðnaðarmanna á Vestfjörðum. Fimm félög bættust í hóppinn á næstu misserum, þannig að sameinað Verkalýðsfélag Vestfirðinga spannar nællt félagssvæði ASV.

Á framhaldsundi 33. þings Alþýðusambands Vestfjarða þann 19. september 2016 var samþykkt tillaga um að ASV yrði lagt niður og Verkalýðsfélag Vestfirðinga tæki með formlegum hætti yfir öll réttindi og skuldbindingar ASV. Verkalýðsfélag Vestfirðinga tók þar með við keflinu sem regnhlíf allra stéttarfélaga sem áður störfuðu innan ASV. Þannig var 90 ára sögu Alþýðusambands Vestfjarða lokið.

■ Finnur Jónsson

■ Hannibal Valdimarsson

■ Björgvin Sighvatsson

■ Pétur Sigurðsson

Nálægðin við einstaklinginn skiptir máli

■ Elfa Svanhildur Hermannsdóttir

Nýverið tók ég, Elfa Hermannsdóttir, við starfi forstöðumanns Fræðslumiðstöðvar Vestfjarða og er full tilhlökunar að taka þátt í því góða starfi sem er unnið hjá miðstöðinni. Eftir þessa fyrstu mánuði í starfi er ýmislegt sem ég sé að mætti bæta í því kerfi sem Fræðslumiðstöðinni er gert að starfa innan. Það sem hér kemur á eftir eru hugleidningar mínar um umhverfi Fræðslumiðstöðvar Vestfjarða og hvernig verkalýðshreyfingin getur stutt við starf okkar og stuðlað að frekari sí- og endurmenntun á Vestfjörðum.

Fræðslumiðstöð Vestfjarða hefur verið leiðandi fullorðinsfræðslaðili á Vestfjörðum um árabil. Við þjónustum alla Vestfirði og erum með starfsstöðvar á Ísafirði, Hólmavík og Patreksfirði. Fjárramlög til miðstöðvarinnar gera hins vegar ekki ráð fyrir fleiri en einni starfsstöð og hefur miðstöðinni reynst erfitt að halda starfseminni úti á öllum stöðum. Nú hefur ekki verið starfsmaður á Hólmavík í einhvern tíma og því er verið að leita í alla vasa til að geta boðið íbúum á Ströndum og Reykhólum upp á góða þjónustu.

Erfiðari aðstæður í dreifbýlinu

Eins og Vestfirðingar þekkja best sjálfir þá eru byggðir dreifðar, fámennar og töluverðar fjarlægðir eru á milli staða. Samt búum við hjá Fræðslumiðstöðinni við sömu kjör og aðrar símenntunarmiðstöðvar þar sem byggð er þéttari og fleira fólk býr. Til þess að reka námsleiðir eins og Skrifstofuskólan, Landhemaskólan og Grunnámskeið fyrir fiskvinnslufólk, nám sem margir hafa tekið, þurfa að lágmarki 10 þátttakendur að útskrifast svo Fræðslumiðstöðin fái fulla greiðslu fyrir námið úr Fræðslusjóði (Fræðslusjóður er sjóður sem að stuðla að því að til séu viðeigandi námstækifærir fyrir einstaklinga með stutta formlega skólagögju að baki). Ekki er heimilt að halda námsleið úti ef fjöldi þátttakenda fer niður fyrir 6 manns og fær

Fræðslumiðstöð skerðingu á framlaginu ef að þátttakendur eru á bilinu 6-10. Þetta finnst mér sérstakt í ljósi fámennis okkar, að hægt sé að gera sömu kröfur á miðstöð í fámenninu hér á Vestfjörðum og gerðar eru til miðstöðva t.d. á höfuðborgarsvæðinu. Það segir sig sjálf að á minni stöðum er erfiðara að uppfylla þessi skilyrði um lágmarksþátttöku sem dregur verulega úr möguleikum að bjóða upp á nám.

Annað sem mér finnst sérstakt í rekstri Fræðslumiðstöðvarinnar er að við fáum árlega 20 milljónir frá Menntamálaráðuneytinu til að þjónusta alla Vestfirði. Með þessari upphæð nær Fræðslumiðstöðin aðeins að halda úti algjörri lágmarksþjónustu á einni starfsstöð en ekkert tillit er tekið til fjarlægða á milli staða eða erfiðra samgangna sem krefjast þess í raun að vera með starfsstöðvar víðar um fjórðunginn eigi miðstöðin að standa undir því hlutverki að veita þjónustu á öllum svæðum.

Þá vakti athygli mína hvernig staðið er að dreifingufjármagnsúrstarfsmenntasjóðum sem eru í eigu verkalýðsfélga, samtaka atvinnulífsins og iðnaðarins. 0,3% af launum okkar allra fara í starfsmenntasjóði s.s. eins og Ríkismennt og Landsmennt sem og fleiri sjóði. Þetta eru sjóðir sem koma í gegnum kjarasamninga og eru fræðslusjóðir samtaka atvinnulífsins og verkalýðsfélaga. Ætla má að kjarasamningsbundin iðgjöld atvinnulífs hafi verið 2,6 milljarðar árið 2015.

Bæta má þjónustu á landsbyggðinni

Einhverjir sjóðir hafa gert samninga við utanaðkomandi fræðslaðila til að sinna fræðslumálum fyrir sig á landsvísu. Það sem mér finnst sérstakt er að þeir gera samninga við fræðslaðila sem eru með höfuðstöðvar sínar í Reykjavík sem ekki eru í nánum tengslum við launafólk á landsbyggðinni. Þeir telja sig vera að sinna landsbyggðinni með því að bjóða fjarkennnd námskeiðin í gegnum tölvu, en ef það er lausnir þá sprýr ég af hverju þarf að hafa kennslustofu eða sal í Reykjavík ef allir geta horft í gegnum tölvu? Af hverju gera þessir sjóðir ekki með samning við þær fræðslu- og símenntunnarstöðvar sem eru starfandi á landsbyggðinni þannig að hægt sé að bjóða námskeið kennd að staðnum á sömu kjörum og býðst í Reykjavík? Oft eru þetta frí eða mikil niðurgreidd námskeið. Það væri mikil bót og bætt þjónusta ef félagar í stéttarfélögum hér á svæðinu gætu fengið frí námskeið og sloppið við að sækja um endurgreiðslu þátttökugjalda. Það væri líka hagur samfélagsins ef rekstur

slíkra námskeiða færi í gegnum Fræðslumiðstöð Vestfjarða í stað þess að öll umsýsla fari fram í Reykjavík.

Við hjá Fræðslumiðstöðinnið prófuðum að halda námskeið frá Fræðslusetrinu Starfsmennt sem er með samning við Ríkismennt og Landsmennt um námskeiðahald fyrir aðila þessara sjóða. Frumkvæðið kom alfaríð frá Fræðslumiðstöðinni þar sem við töldum mikilvægt að geta boðið félagsmönnum VerkVest og FosVest upp á frítt námskeið. Útkoman var suð að þetta varð eitt fjölmennasta námskeið vetrarins með 27 þátttakendur, en reynsla Starfsmenntar er suð að vanalega er mjög erfitt er að fylla námskeiðin úti á landi. Fyrir utan klapp á bakið fyrir gott framtak við að koma námskeiðinu á, skilaði þetta Fræðslumiðstöðinni þó ekki öðrum tekjum en stofuleigu, öll greiðsla fyrir þátttakendur og umsýslu fór til Starfsmenntar (frá sjóðunum Ríkismennt og Landsmennt).

Nálægðin skiptir máli

Þetta sýndi svart á hvítu hvað nálægðin við einstaklinginn skiptir máli. Við þekkjum okkar svæði vel. Við eignum auðvelt með að ná til einstaklinga og fyrirtækja og mæta þörfum þeirra. Hins vegar tel ég að þáttaka hér á Vestfjörðum væri mun meiri og auðveldara væri að halda námskeið í smærri byggðum ef við þyrftum ekki að rukka einstaklinga fyrir námskeiðsgjöld beint, heldur gætum rukkað starfsmenntasjóðina eins og þeir aðilar geta gert sem eru með samninga við sjóðina.

Annað sem ég vil vekja athygli á hér er að þeir sem eru iðnmenntaðir greiða í sjóð lounnar 0,5 – 1% launa sinna. Þeir geta sótt endurmenntun sem lóan heldur en eingöngu tengt starfinu sínu. Þeir geta ekki fengið endurgreidd önnur námskeið, þ.e. starfsmenntasjóðurinn þeirra greiðir eingöngu fyrir námskeið sem lóan heldur. Ef þá langaði að sækja t.d. námskeið í fundarskópum yrðu þeir að sækja það til síns fagstéttarfélags sem hefur þá búið til sjóði úr félagsgjöldum. Þá verður endurgreidið mun minni og sjaldgæft að námskeiðið greiðist að fullu þar sem upphæðin sem fagstéttarfélöginn sjálf geta greitt út er lítil þar sem félagsgjöldin fara að sjálfsögðu í að reka aðra starfsemi stéttarfélagsins.

Ég vil benda félagsmönnum VerkVest að fyrirtæki, hversu stórr eða smá sem þau eru, geta óskað eftir Fræðslustjórá að láni og fengið fræðslugreiningu á þörfum fræðslu innan fyrirtækisins að fullu greidda. Fræðslumiðstöðin getur svo fylgt eftir með fræðsluáætlun og fyrirtækin sótt í starfsmenntasjóði fyrir kostnaði námskeiðanna.

Sumarréttir í boði Maríu Lóu

Að þessu sinni leituðum við til Maríu Lóu Friðjónsdóttur verkefnistjóra hjá Verk Vest um nokkrar góðar uppskriftir að léttum sumarréttum. Þar var ekki komið að tómum kofanum og María Lóá töfраði fram gómsætar uppskriftir að laxaréttum með salati og eftirrétti.

Grískt salat

Grískt salat er ein af bestu salatsamsetningum sem til eru og getur staðið jafnt eitt og sér eða sem meðlæti með margvíslégum mat. Þetta þarf í salatið:

Hráefni

- Stökkt salat, helst Romaine
- 1 gúrka, fræhreinsuð og söxuð (mikilvægt að hreinsa alveg innanúr gúrkunni)
- 2 tómatar, niðursneiddir
- 1 paprika, söxuð
- 1 rauðlaukur, saxaður
- Fetaostur í bitum
- Kalamati ólífur (þessar dökku)
- 1 dl ólívuolía
- ½ dl vínedik
- 2 msk. ferskt oregano eða tæp msk. af þurrkuðu oregano

Grænmetið skorið niður og sett í stóra skál. Olíu og edik er hrist saman ásamt 2 msk. af fersku oregano. Hellt yfir salatið og blandið saman.

Ferskt og gott til dæmis með laxinum, sem kemur hér:

Lax í sumarbúningi

Hráefni

- Lax, gott flak, helst villtur lax, bein og roðhreinsaður
- 1 hvítlausrif
- Olífu olía græn og góð
- Salt
- Pipar
- ½ tsk. paprikuduft

Avacadó ábreiða

- 1 avacadó niðursneitt
- ¼ rauðlaukur saxaður
- 1 tsk. kóriander (má sl. eða nota dill)
- 1 tsk. olífu olía
- Salt og pipar
- 1 tsk. lime safi

Undirbúnингur og matreiðsla

- Forhitið ofn í 200°C
- Setjið laxastykkið á bökkunarpappír
- Kryddið með hvítlauk, olífu olíu, salti, pipar og papriku
- Bakað í 10-12 mínútur
- Hrærið ávacadóábreiðuna lauslega saman í skál, passa að skemma ekki avacadóið. Takið laxinn út breiðið avacadómauki yfir laxinn og njótið!

Parmesan sæluskotinn lax

Hráefni

- Lax gott flak, helst villtur lax, bein og roðhreinsaður
- 200 gr. Aspargus
- Olífu olía græn og góð
- Salt
- Pipar
- 1 egg

Sæluskot

- ¼ bolli brauðraspur (úr heilhveitibrauði)
- ¼ bolli parmasan smátt niðursneitt
- 1 tsk steinselja smátt skorin
- Salt og pipar

Undirbúnингur og matreiðsla

- Forhitið ofn í 200°C
- Hrærið parmasan blöndunni lauslega saman í skál
- Pískið egg í annarri skál
- Veltið laxinum upp úr eggjahrærunni og síðan parmesaninu
- Setjið laxastykkið á bökkunarpappír
- Leggið aspargusinn við hliðina á laxinum.
- Dreypið olífuolíu yfir, kryddið með salti og pipar
- Bakað í 10-12 mínútur
- **Njótið!**

Nammi döðlu- og karamellukaka

Þessi kaka er tiltölulega holl en alveg hríkalega girnileg. Kakan er briggja laga en botninn inniheldur meðal annars möndlur, kókosflögur, döðlur og annað gómsætt.

Þessi myndi slá í gegn í hvaða veislu sem er.

Botn:

- ½ bolli möndlur
- 2 msk. hampfræ
- 2 msk. hörfrað
- 1 ½ msk. kakóduft
- ¾ bolli kókosflögur
- ¼ teskeið salt
- 8 mjúkar döðlur
- 1 ½ teskeið vanilludropar
- 2 msk. hlynsíróp
- 1 msk. möndlumjólk

Karamella:

- 1 bolli döðlur sem legið hafa í bleyti í 15 mín.
- 2 matskeiðar möndlumjör
- 2 matskeiðar kókosolía
- ½ bolli möndlumjólk
- ¼ matskeið sjávarsalt

Súkkulaðimús:

- ½ bolli kókosmjólk
- 360 g dökkt súkkulaði 70%
- 2 msk. möndlumjör
- 2 msk. kókosolía
- 2 tsk. vanilludropar
- ¼ bolli hlynsíróp

Botn: Öll þurrefnin sett í matvinnsluvél og mixað þar til úr verður fíngerð mylsna. Blautefnum er þá bætt við og vinnið blönduna í vélinni þar til hún er orðin án kekkja og fín. Möndlumjólk bætt við eftir þörfum. Blandan sett á kökufat og þrýst vel niður í botninn.

Karamella: Þerrið döðlurnar. Allt hráefnið í matvinnsluvél og blandað þar til úr verður fljótandi karamella. Karamellunni smurt yfir botninn.

Súkkulaðimús: Kókosmjólkini hituð á lágum hita, súkkulaðinu bætt út í og látið bráðna. Blöndunni hellt í skál. Hinum innihaldsefnunum er hrært varlega saman við. Súkkulaðiblöndunni hellt yfir karamelluna.

Best er að hafa kökuna í frysti í nokkrar klukkustundir áður en hún er borin á borð.

Rjómi og fersk ber borin fram með kökunni. Uppskriftin kemur af www.VeganRicha.com.

SUMARTILBOÐ

Saga byggðar og samfélags á
Vestfjörðum 1890-1970

Vindur í seglum I-III fæst á
skrifstofu Verk Vest, kr. 9990

